

Nr. 3 // 2013

Prosa bladet

De it-professionelles fagblad

Internettet redder Little Feat

Bandet brugte sociale medier, før
begrebet var opfundet [s.12]

Tema: Hvem styrer internettet? [s.20-28]

Det mener brugerpanelet om
kravspecifikationer [s.16]

PROSA

Af Niels Bertelsen
formand
[nib@prosa.dk]

Lærerne i skudlinjen

Tilbage under konflikten på CSC i 2011 var en af parolerne: "CSC i dag – dig i morgen". En noget vel dramatisk udmelding dengang, men desværre viser lockout-varslet fra KL, at det ikke var helt ved siden af. Præcist det samme oplever lærerne i øjeblikket, hvor arbejdsgiverne kræver en ny arbejdstidsaftale; ikke gennem forhandling, men gennem diktat.

Nu er arbejdstidsaftalen i folkeskolen ikke noget, lærerforeningen (DLF) alene har gennemtvunget. Det er en aftale, som KL selv har været med til at udforme, og som løbende er blevet fornyet. Den danske aftalemodels styrke er netop, at den kan tage udgangspunkt i problemerne på en arbejdsplads og gennem aftaler mellem ledelsen og medarbejderne finde fælles løsninger på de opståede problemer. Dermed forankres både forståelsen for problemerne og nødvendigheden af løsningerne hos alle parterne.

KL har i denne situation gjort det samme som CSC i 2011: De har både defineret problemerne og de løsningsmuligheder, der foreligger. DLF har anerkendt, at der er problemer, men ikke, at der ikke findes andre løsninger end dem, KL kræver. Den aftale, KL vil af med, har lærerne faktisk betalt for gennem tidligere overenskomstforhandlinger, og det er derfor også rimeligt, at en ændring af aftalerne sker gennem forhandling og ikke gennem ultimative krav.

Spørgsmålet er derfor ikke, hvordan arbejdstidsaftalen kan forbedres, men hvor kraftige forringelser, der skal ske, før KL er tilfreds. I den situation nytter det ikke noget, at KL's opførsel opleves som en modvilje mod at forhandle væsentlige spørgsmål med de ansattes repræsentanter i stedet for bare at bestemme selv.

"Store ændringer på en arbejdsplads kræver medarbejdernes involvering, for at det kan lykkes. Det kræver lokalt samarbejde på lige vilkår og ikke diktater og ordrer"

Store ændringer på en arbejdsplads kræver medarbejdernes involvering, for at det kan lykkes. Det kræver lokalt samarbejde på lige vilkår og ikke diktater og ordrer. Hvis KL ikke indser dette og kommer tilbage på forhandlingssporet, risikerer organisationen, at KL ikke får løst problemerne, og at folkeskolens fremtid dermed sættes på spil. Der er et fælles ansvar for problemerne og et

fælles ansvar for løsningerne. DLF er parat, og jeg vil opfordre KL til også at påtage sig det fælles ansvar.

KL's fremgangsmåde skræmmer, og hvis lockouten, når dette læses, stadig er aktuel, vil jeg opfordre alle til at støtte op om lærernes kamp. Det er lærerne, der står for skud denne gang, men hvis det lykkes for KL, vil det gå ud over de øvrige organisationers arbejdstidsaftaler og aftaleret næste gang, og det skulle nødigt ende med en parole, der hedder: "CSC i går – DLF i dag – dig i morgen".

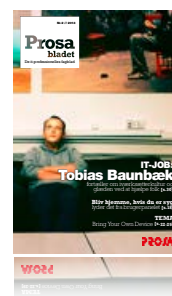
Prosabladet: Adresse: Vester Farimagsgade 37A, 1606 Kbh. V, tlf.: 33 36 41 41, fax 33 91 90 44, prosabladet@prosa.dk **Redaktion:** **Ansvarshavende redaktør:** Kurt Westh Nielsen, kwn@prosa.dk **Journalist** Stine Nysten, sny@prosa.dk **Korrekturlæser** Lene Sekjær **Grafiker** Pia Lorenzen, Clausen Grafisk **Udkommer:** En gang hver måned undtagen i juli måned **Næste gang:** 17. april **Læserbreve/debatindlæg:** deadline: 2. april **Offentliggøres et indlæg,** vil det blive redigeret efter retningslinjer vedtaget af redaktionen. Disse retningslinjer kan læses på prosa.dk/link/23 **Indlæg,** der fremføres i signerede artikler, er ikke nødvendigvis dækkende for redaktionens opfattelse **Synspunkt** på side 2 stilles til rådighed for Hovedbestyrelsen **Prosabladet** modtager gerne input og tips fra læsere på redaktion@prosa.dk **Klageadgang:** Ønsker du at klage over håndteringen af henvendelser til redaktionen eller generelle stofprioriteringer, kan du læse mere om den procedure på prosa.dk/link/23 **Redaktionsudvalg: Formand:** Peter Ussing: peter.ussing@gmail.com **Næstformand** Vidir Gudmundsson **Udvalgsmedlemmer:** Lars Ravn-Larsen, Stani Sztuk, Renu Kumar og Simon Shine **Announcer:** DG Media a/s, tlf.: 70 27 11 55, epost@dgmedia.dk **Teknisk produktion og tryk:** Clausen Grafisk

”Beskriv kundens behov i stedet for at nedfælde deres bud på en løsning”

Søren Lauesen, professor på ITU, om kravspecifikationer

Se alle tidligere blade på Prosa.dk

Indhold

IT-AKTUELT

PET-tilsyn er en ommer..... 04

Det nye tilsyn med Politiets Efterretningstjeneste gavner ikke borgernes retssikkerhed.

ANMELDELSE

Trådløst sci-fi ur 07

Pebble – et crowd-finansierede Bluetooth-armbåndsur - lever næsten op til anmelderens forventninger.

TEKNOLOGI

Frie grunddata er en guldgrube..... 08

Peter Brodersen, manden bag Findvej.dk, er begejstret over kvaliteten af de offentlige data, der ved årsskiftet er givet fri adgang til.

Identitetsserver er et omstillingsbord for brugerstyring..... 18

En stribe fusioner gjorde det nødvendigt for Aarhus Universitet at indføre central brugerstyring.

ARBEJDSMARKED

Skappere regler for fleksjob..... 11

Ændringer i fleksjobordningen betyder blandt andet, at fleksjob bliver midlertidige.

45 skubbet ud af a-kassen..... 34

De første 45 PROSA-medlemmer er nu faldet helt ud af dagpengesystemet. Hvad der bliver af dem, ved a-kassen ikke.

SOCIALE MEDIER

Bandet, der nægtede at dø..... 12

Bandet Little Feat brugte sociale medier, før de blev opfundet.

IT-POLITIK

Tema: Hvem styrer internettet..... 20

Prosabladet undersøger, hvem der har magten til at trække i trådene, hvordan beslutningsprocesser forsøges påvirket, og hvor magten over internettet kommer til at ligge fremover.

IVÆRKSÆTTERI

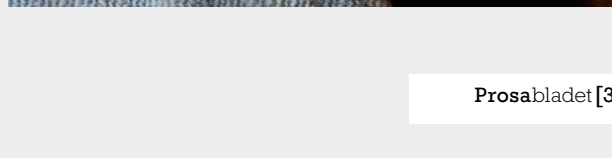
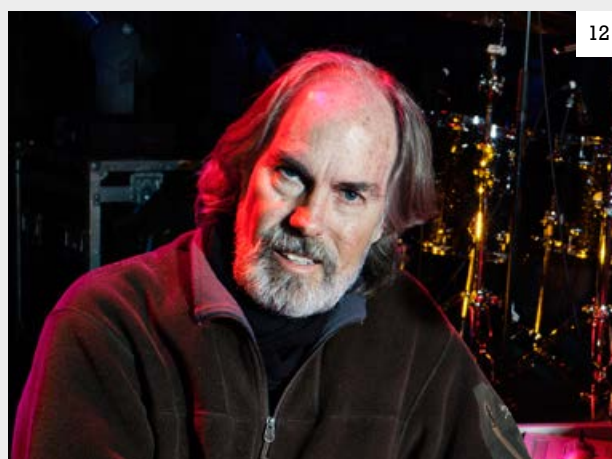
It-netværker ved et tilfælde..... 30

Anette Nørgaard ville oprindeligt gerne være kosmetolog, men it og iværksætteri blev hendes karriere.

AKTIVITETER

Kurser og foredrag..... 36

Få succes med dine websites, lær Scrum med LEGO og hør om, hvordan man forretningsorienterer it-organisationen.

Armbånd sladrer om e-mail

For det uindviede øje ligner det blot et bling-bling-armbånd med lysdioder, som kan blinke i flere farver. Men det kan en pæn sjat mere. Embrace Plus er navnet på et Kickstarter-projekt, som satser på at bygge bro mellem armbånd og smartphone. Armbåndet har nemlig indbygget Bluetooth, og via en medfølgende app kan du kommandere armbåndets lysdioder til at blinke i forskellige farver, alt efter om du modtager sms'er, e-mails eller opdateringer fra sociale netværk. Armbåndet har indbygget, genopladeligt batteri, som skal kunne holde 10 dage på en opladning. Projektet har som mål at indtjene 1,2 millioner kroner til at realisere produktionen af de små armbånd. Om armbåndet vil vække lige stor begejstring hos begge køn, er uvist. Embrace Plus er prissat til cirka 300 kroner pr. styk, og projektet løber indtil den 23. marts. Mere om projektet på <http://www.kickstarter.com/projects/embraceplus/embrace-1>. kwn

Bling-bling-armbåndet gemmer på konfigurerbare lysdioder, som lyser på kommando, når sms-beskedes og e-mails ankommer.

PET-tilsyn er en OMMER

Borgernes rettigheder vil ikke blive godt nok beskyttet af et PET-tilsyn.

Politiets Efterretningstjeneste (PET) behøver ikke frygte, at ulovlige aflytninger af borgere i fremtiden vil blive opdaget. Det på trods af en lovpakke for PET, der er ved at blive vedtaget på Christiansborg, og som indeholder oprettelsen af et nyt PET-tilsyn. Men justitsministeren har indrømmet, at kun tilfældigheder vil afgøre, om ulovligheder vil blive opdaget af tilsynet.

Og den indrømmelse bør få de seks partier bag loven til at tænke sig om en ekstra gang, mener formand i PROSA, Niels Bertelsen.

– Med den stigende registrering og overvågning af danske borgere er det vigtigt for tilliden til staten, at PET overholder retssikkerheden. Derfor bør en uafhængig kontrolinstans have fuld indsigt i PET's arbejdsforhold og mulighed for at tjekke, at alt går rigtigt for sig, siger han.

PROSA er ikke ubekendt med ulovlig overvågning, for tilbage i 80'erne blev fagforeningen mistænkt for at være en egentlig sikkerhedsrisiko af PET, og den vurdering blev brugt til at overvåge medlemmer og mistænkeliggøre hele foreningens medlemsskare.

– På trods af at det ikke er lovligt, overvågede PET altså alligevel PROSA-medlemmer, som alene udførte lovlige (fag)politiske aktiviteter. Og det nye tilsyn ser bestemt ikke ud til at kunne dæmme op for den slags i fremtiden, siger Niels Bertelsen. sny

Få Libre Office på smartphonen

Tilhængere af den open source-baserede office-pakke Libre Office behøver ikke længere at nøjes med at drømme om at få office-pakken til at køre på deres Android-mobiler eller -tablets. Der findes nemlig de såkaldte daily builds, som kan installeres på Andro-

id-telefoner, såfremt du som bruger i opsætningen har tilladt installation fra andre kilder end Google Play. Bemærk, at der er tale om meget tidlige versioner. <http://dev-builds.libreoffice.org/daily/master/Android-ARM@24-Bytemark-Hosting/current/>. kwn

Nr.	Kursus	Pris ex. moms	Dg	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep
Vurdering / Sammenligning af Windows Phone 8, Apple iOS, Android og Web Apps									
SU-899	Vurdering / Sammenligning af Udviklingsmiljøerne	4.500,-	1	12		114		9	
SU-879	Vurdering / Sammenligning af Support og Management	4.500,-	1		8		29		23
Windows Phone 8									
MS-901	Windows Phone 8 Program. Grundkursus (inkl. Windows Phone 8)	8.900,-	2	<u>24-25</u>	21-22	<u>24-25</u>	29-30	<u>26-27</u>	26-27
MS-483	(20483) Programming in C#	18.500,-	5	15-19	<u>13-17</u>	10-14	<u>8-12</u>	12-16	<u>9-13</u>
MS-902	Windows Phone 8 Programmering Workshop	11.100,-	3		27-29		<u>22-24</u>		16-18
MS-904	Windows Phone 8 Programmering af brugergrænseflade	11.100,-	3		<u>6-8</u>		<u>8-10</u>		2-4
MS-905	Windows Phone 8 Programmering Videregående	11.100,-	3	<u>2-4</u>		10-12		<u>12-14</u>	
MS-907	Windows Phone 8 Design and Developing Applications BootCamp (inkl. test 70-599)	8.900,-	2	<u>8-9</u>		17-18		<u>19-20</u>	
MS-920	Windows Phone 8 Support (inkl. Windows Phone 8)	8.900,-	2		7-8		<u>11-12</u>		9-10
MS-921	Windows Phone 8 Management	7.400,-	2	<u>22-23</u>		27-28		<u>29-30</u>	
Apple iOS									
AP-901	iPhone/iPad Programmering Grundkursus (inkl. iPad Mini)	8.900,-	2	<u>4-5</u>	6-7	<u>3-4</u>	1-2	<u>5-6</u>	2-3
SU-208	Objective C Programmering (inkl. Mac Mini)	22.500,-	5	15-19		<u>24-28</u>		<u>26-30</u>	
AP-902	iPhone/iPad Programmering Workshop	11.100,-	3	22-24		<u>10-12</u>			<u>9-11</u>
AP-904	iPhone/iPad iOS Programmering af brugergrænseflade	11.100,-	3		<u>21-23</u>				16-18
AP-905	iPhone/iPad Programmering Videregående (inkl. iPhone 5)	16.300,-	3		13-15	<u>17-19</u>		<u>12-14</u>	
AP-920	iPhone/iPad iOS Support (inkl. iPad Mini)	8.900,-	2	22-23	<u>23-24</u>	20-21	<u>25-26</u>	22-23	<u>19-20</u>
AP-921	iPhone/iPad iOS Management (inkl. Mac Mini)	11.400,-	2	<u>2-3</u> <u>24-25</u>		25-26		27-28	
Android									
LX-901	Android Programmering Grundkursus (inkl. Android Tablet)	8.900,-	2	2-3	<u>7-8</u>	6-7	<u>4-5</u>	8-9	<u>5-6</u>
SU-210	Java Programmering Grundkursus	18.500,-	5		13-17			<u>5-9</u>	
LX-902	Android Programmering Workshop	11.100,-	3	8-10		<u>10-12</u>		<u>12-14</u>	
LX-904	Android Programmering Brugergrænseflade	11.100,-	3	29-1		<u>12-14</u>		<u>14-16</u>	
LX-905	Android Programmering Videregående	11.100,-	3	22-24		<u>17-19</u>		19-21	
LX-920	Android Support (inkl. Android Tablet)	8.900,-	2		<u>21-22</u>	24-25		<u>26-27</u>	16-17
LX-921	Android Management	7.400,-	2		30-31				<u>23-24</u>
Web Apps									
SU-901	Web App Programmering Grundkursus (inkl. Mobile device)	8.900,-	2	<u>8-9</u>	6-7	<u>10-11</u>	8-9	<u>12-13</u>	9-10
MS-480	(20480) Programming in HTML5 with JavaScript and CSS3	18.500,-	5	<u>8-12</u> <u>29-3</u>		<u>3-7</u>	1-5	<u>5-9</u>	<u>2-6</u> <u>30-4</u>
SU-902	Web App Programmering Workshop	11.100,-	3	10-12		<u>12-14</u>		14-16	
SU-904	Web App Programmering af brugergrænseflader	11.100,-	3		<u>13-15</u>		<u>15-17</u>		23-25
SU-905	Web App Programmering Videregående	11.100,-	3		<u>29-31</u>		24-26		<u>16-18</u>
SU-920	Web App Support (inkl. Mobile device)	5.900,-	1	<u>15</u>		17		<u>5</u>	
SU-921	Web App Management	4.100,-	1	<u>16</u>		18		<u>6</u>	

Datoer er gældende for Karlebogaard ved Hillerød. **FREMÆVEDE DATOER** betyder, at kurset også udbydes fra Kampehøjgaard ved Århus.

OK13 – indtil nu

Trusler om lockout og strejker gør overenskomstforhandlingerne uforudsigelige.

Den 8. februar kom det overordnede CFU-forlig på plads. Det væsentlige i aftalen, der dækker de statsansatte, er en lønstigning over to år på 1,61 procent. Men reguleringsordningen, der tilstræber, at den offentlige lønudvikling ikke fraviger den private for meget, betyder, at den samlede lønregulering reelt lander på cirka en procent. Nu mangler alle de underliggende organisationsaftaler at falde på plads, men PROSAs forhandlingsteam har igen måttet tage tomhændet hjem fra de forhandlinger. Også på det kommunale og regionale område er der indgået overordnede aftaler. Begge efterlader et lille økonomisk råderum til de underliggende overenskomster.

Men ikke alt forløber planmæssigt. Efter lærernes forhandlinger med Kommunernes Landsforening (KL) brød sammen, varslede KL lockout. Også Moderniseringsstyrelsen har varslet lockout på det statslige undervisningsområde. PROSA organiserer ikke undervisere, men opnås der ikke enighed om lærernes arbejdstidsaftale, kan det medføre, at de andre overenskomster – herunder PROSAs – ikke kan lukkes.

En konflikt kan tidligst træde i kraft 1. april. Inden da skal forligsmanden forsøge at opnå forlig på de enkelte områder. De faglige organisationer kan også vælge at varsle strejker på andre områder end dem, hvor der er varslet lockout.

Hold dig opdateret på prosa.dk

sny

PRINTER som samlesæt

Adafruit IoT Pi er navnet på en termoprinter som kun vil kunne anskaffes som samlesæt. Den baserer sig på Raspberry Pi og kan tilsættes trådløst til lokalnettet. Printeren er tænkt til anvendelse til udskrivning af Sudokuer, vejrudsigter og tweets, som den selv henter fra internettet. Enkelte Python-scipis er til rådighed til at styre printeren, men selvfølgelig kan man også selv lave programmer til at styre den lille printer. I samlesættet indgår netdel, Raspberry Pi Model B, et termoprint-modul, en termopapirrulle, en netdel og et fire GB stort SD-kort med Raspian samt et WLAN- og USB-modul. Prisen bliver på omkring 1200 kroner. Flere oplysninger på <http://bit.ly/ZSrrhK>. *kwn*

PROSA/STUD deltog i den store demonstration mod de varslede nedskæringer i SU'en, der blev afholdt på Rådhuspladsen i slutningen af februar. - SU'en bliver en pisk i stedet for en reel støtte til at gennemføre et studie, og det kommer til at gå ud over kvaliteten, siger Anni Sahlholdt Hansen fra STUD-bestyrelsen.

sny

Trådløst SCI-FI-UR

Det crowd-finansierede Bluetooth-armbånds-ur Pebble lever næsten op til forventningerne.

Af Kurt Westh Nielsen
[kwn@prosa.dk]

Det var på Kickstarter.com, et af de største sites for crowdfunding, at jeg for knap et år siden opdagede Pebble og bestilte uret. Ideen med uret er, at det i kombination med en iPhone eller en Android-baseret smartphone kan fungere som en lille ekstraskærm. Sådan lidt sci-fi-agtigt at have en kommunikator på håndledet, tænkte jeg.

Men den egentlige attraktion er, at du kan lade din telefon ligge i bukselommen eller tasken, så sørger Pebble for at vise indkomne sms'er, e-mails og systemhændelser via en Bluetooth-forbindelse til din telefon.

Læsestof til ventetid

I løbet af de mange måneder, hvor jeg tålmodigt ventede på uret, voksede antallet af bestillinger til mere end 60.000. Udviklerne bag uret har været flinke til at lave statusrapporter undervejs om processen. Og så har de lyttet til kunderne. Således er uret på grund af brugerforslag nu blevet reelt vandtæt og kan klare fem atmosfæres tryk. Den indbyggede Bluetooth-chip er baseret på den nyeste 4.0-standard, og dermed er der reel udsigt til bedre levetid for det indbyggede batteri, som ikke kan udskiftes. Bluetooth 4.0-protokollen er endnu ikke implementeret, men meget tyder på, at uret vil kunne levere længere batterilevetid end de cirka seks døgn pr. opladning, som jeg har oplevet.

Hænderne på

To uger er i skrivende stund forløbet, siden jeg fik uret. Efter en opladning på et par timer via det medfølgende USB-kabel, som ender i et særligt magnetisk opladerstik, var den borte Pebble driftsklar. Bluetooth-tilkobling til min Samsung-smartphone skete pålideligt og hurtigt, og den lille Pebble-app på telefonen sørgede for at opdatere firmwaren i et par omgange uden problemer. Efter at have opsat de mailkonti og andet, der skal vises på skærmen,

Den lille e-ink-baserede skærm på Pebble har god læsbarhed og kan for eksempel vise de første linjer af en indkommet e-mail.

var uret klar til brug - en procedure, som samlet tog cirka 15 minutter.

Livet med Pebble

De sidste 14 dage har samlivet med Pebble været uproblematisk. Bluetooth-forbindelsen virker klippestabil, og den indbyggede vibrator varsler lystigt om nye e-mails, systembeskeder og indgående sms-beskeder. Til tider kan brummeriet dog være for meget, og for at slippe for konstante påmindelser måtte jeg oprette en ekstra mailkonto, hvortil jeg styrer de vigtigste mails fra andre mailkonti. Pebble som fjernbetjening af musikafspillere i mobiltelefonen har været uproblematisk.

Konklusion

Samlet set er jeg temmeligt tilfreds med min anskaffelse. Pebble-projektet fremstår klart som et af de mere vellykkede crowdfunding-projekter. Ved at læse opdateringer fra udviklerne har jeg klart fået et forhold til produktet, inden det overhovedet var en fysisk realitet. Jeg håber, at det fulde potentiale for uret bliver en realitet, når udviklere begynder at anvende SDK'et til diverse geotjenester og andre apps, som med fordel kan interagere med et display på håndledet. Her er der rigtigt god plads til forbedringer. Jeg håber, det sker med ny firmware og en forbedret moder-app til uret.

Info om Pebble

Pebble-uret kan bestilles på <http://getpebble.com/>. Uret koster efter Kickstarter-projektet nu 150 dollar. Hertil kommer et forsendelsesgebyr og eventuelle ekstra omkostninger i form af told og afgifter på godt 200 kroner. Det er tilgængeligt i fem forskellige farver, og producenten garanterer, at det er vandtæt ved et tryk på op til fem atmosfære.

Frie grunddata er en guldgrube

Peter Brodersen, manden bag Findvej.dk og aktiv i OpenStreetMap.org, er begejstret over kvaliteten af de offentlige data, som det fra årsskiftet har været gratis frit at anvende.

Af Stig Andersen
[prosabladet@prosa.dk]

Selvom han gennem mange år har arbejdet med offentlige data, kan Peter Brodersen, manden bag Findvej.dk og aktiv i OpenStreetMap-initiativet, stadig blive overrasket over, hvilke data det offentlige rent faktisk ligger inde med.

– Jeg kan jo godt synes, det er utroligt, at vi i Danmark har dataregistre over de geografiske koordinater på kloakdæksler. Men ud fra et rent forvaltningsmæssigt og praktisk synspunkt giver det jo utroligt god mening at have den type data, siger han.

ProsaBladet har fanget ham i forbindelse med et Databananza-arrangement, som PROSA afholdt i begyndelsen af februar.

Kloakdækselkoordinaterne er et godt eksempel på de enorme mængder af data, som dagligt bliver skabt som biprodukter af den offentlige forvaltning i Danmark. En aftale mellem regeringen og Kommunernes Landsforening (KL) samt et par nødvendige ændringer i Lov om Kort- og Matrikelstyrelsen har fra årsskiftet betydet gratis adgang til og fri anvendelse af et lille udvalg af såkaldte grunddata. I første omgang drejer det sig om geografiske grunddata såsom matrikelkort, Danmarks højdemodel og landkortdata, samt om virksomhedsinformationer fra CVR og Selskabsregisteret.

For Peter Brodersen blev den nye åbenhed meget hurtigt konkret. Blot et par dage inde i 2013 kunne han på sit

lokale posthus hente to diske med tilsammen 2 terabyte kortdata, som Kort- og Matrikelstyrelsen nu havde frigivet. Hver måned har OpenStreetMap.org på verdensplan omkring 15.000 aktive brugere og herhjemme cirka 250. De vil nu kunne bruge de frigivne data til yderligere at raffinere det open source-kort over verden, som er det overordnede mål for initiativet.

Nærmest begejstret

Peter Brodersen har gennem flere år kæmpet en brav kamp for at få åbnet for fri adgang til offentlige data, og lige nu er han meget optimistisk grænsende til begejstret.

– Det, vi kunne kalde 'king of my castle'-paradigmet, er efter min mening dødt nu. De fleste myndigheder og private virksomheder har erkendt, at de jo ikke får noget ud af at holde på informationerne frem for at stille dem til rådighed for andre, siger han.

Som eksempler nævner han Fødevarestyrelsen, der i hans øjne kun kan have interesse i, at man eksempelvis på Findvej.dk kan få vist smileys på et kort og klikke sig frem til den fulde tilsynsrapport for den lokale slagter eller et pizzeria,

ligesom Rejseplanen A/S kun kan være interesseret i at stille data til rådighed, så initiativrige udviklere kan lave en app, der viser nærmeste stoppested, og Nationalmuseet kan kun være interesseret i at opdatere Wikipedia-artikler med korrekte informationer frem for kun at bringe dem i deres egne publikationer.

Tungere ministerier bag idéen

Men hvorfor dette paradigmeskift inden for et offentligt system, der ellers har været kendt for at sidde tungt på alle de data, som de administrative processer kaster af sig?

**"Det, vi kunne kalde
'king of my castle'-paradigmet,
er efter min mening dødt nu"**

Gode grunde til at give fri adgang til offentlige data - ifølge Peter Brodersen

- Data er public service
- Data er en del af vores infrastruktur
- Vi har allerede betalt for data over skatten
- Vi skal have adgang til data for at overholde loven

Peter Brodersen peger på IT- og Telestyrelsen-initiativet ODIS (Offentlige Data i Spil) og – paradoksalt nok – måske ikke mindst nedlæggelsen i 2011 af IT- og Telestyrelsen, som lå under Videnskabsministeriet.

– Nu er det ikke for at fornærme nogen, men det var, som om de udmærkede initiativer og rapporter, der kom fra Videnskabsministeriet forholdsvis nemt kunne ignoreres af de øvrige ministerier. Det ændrede sig, da folkene fra IT- og Telestyrelsen – og de projekter, de var involveret i – blev fordelt på tungere ministerier som Finansministeriet og Erhvervs- og Vækstministeriet. Det betød simpelthen mere gennemslagskraft for ideen om at frigive offentlige data til eksterne anvendelser, mener han.

Åben offentlig datalicens

Ét er åbne for gratis adgang til en række offentlige grunddata; noget andet er spørgsmålet om, hvad man må anvende dem til. Også her er Peter Brodersen blevet positivt overrasket.

– Jeg synes faktisk, det er bemærkelsesværdigt, at man er gået så åbent ud og har frigivet dataene under "Den åbne offentlige datalicens", siger han.

Den åbne offentlige licens giver en ubegrænset brugsret til data – både til kommercielle og ikkekommercielle formål – og tillader, at data kan kopieres, distribueres, offentliggøres, ændres og sammensættes med andet materiale.

Historisk set har initiativerne fra IT- og Telestyrelsen til at fremme den frie adgang til offentlige data kollideret med hensynet til den frie konkurrence. Da Stevns Kommune i 2011 valgte at lægge sine kortdata ud på en hjemmeside til fri benyttelse – ikke mindst af folkene bag OpenStreetMap – klagede firmaet Kortcenter.dk over, at kommunen på den måde konkurrerede direkte med private virksomheder.

Sagen betød ifølge Peter Brodersen, at processen hen imod en frigivelse af offentlige data i en periode stort set gik i stå, mens de offentlige institutioner afventede en af-

klaring på problemstillingen. Den afklaring er nu kommet og rent politisk med et enestående fælles fodslag. Da de lovændringer, som aftalen mellem regeringen og KL havde gjort nødvendige, skulle vedtages, stemte samtlige partier i Folketinget for – endda efter at "alle partier havde været fremme med fornuftige og konstruktive kommentarer", som Peter Brodersen udtrykker det.

i

Gode grunddata til alle

Regeringen og KL udsendte i oktober 2012 publikationen "Gode grunddata til alle – en kilde til vækst og effektivisering". Det er et rigtig godt sted at starte, hvis man vil have overblik over målet med at frigive offentlige data, og hvilke typer data der bliver frigivet hvornår. Her kan man også se beskrivelse af "Den Fællesoffentlige Datafordeler", der efter planen skal være en effektiv og enstrengt distributionskanal for offentlige data til eksterne modtagere.

Publikationen "Gode grunddata til alle – en kilde til vækst og effektivisering" kan downloades fra Digitaliseringsstyrelsens hjemmeside.

i

OpenStreetMap

- Kort over hele verden - "Wikipedia for kort"
- Kollaborativt, internationalt projekt
- Rå vektordata såvel som færdigbehandlet grafik
- Udgivet under Open Database License
- www.openstreetmap.org

Vil du være Master i it?

It-videreuddannelse for dig, der arbejder som

- It-projektleder
- It-konsulent
- It-arkitekt
- It-udvikler
- It-leder
- It-chef

**It-videreuddannelser
på Aalborg Universitet
- kompetencer, der styrker
dig og din virksomhed**

Master i it er en fleksibel, modulbaseret deltidsuddannelse for højtuddannede it-medarbejdere.

Læs mere på www.master-it-vest.dk eller kontakt mit@learning.aau.dk for mere information.

Du kan også ringe til os på tlf. 9940 3064.

ANSØGNINGSFRIST
1. JUNI 2013
STUDIESTART
1. SEPTEMBER 2013

Undervisning i form af seminarer, selvstudium samt kommunikation over nettet.

It-forretningsforståelse og tilbudsproces

Du får indsigt i relevante teorier og modeller samt praktiske redskaber til at imødekomme nuværende og kommende udfordringer i den moderne it-organisation. Du lærer at initiere, identificere og udarbejde it-baserede løsningsforslag på forretningsmæssige udfordringer, samt forudsætninger for at lede den efterfølgende tilbudsproces.

Globale projekter – håndtering af distribueret samarbejde og it

Her sættes fokus på de udfordringer og muligheder, som virksomheder og organisationer står overfor i forbindelse med globalt distribueret projektsamarbejde. Du vil opnå kompetencer til at kunne indgå i og lede globalt distribueret projektsamarbejde.

It-uddannelse og brugertræning

På fagpakken lærer du at udvikle og gennemføre uddannelsesforløb samt at skabe rammer for digitalt støttede lærings- og videndelingsprocesser. Du vil opnå kompetencer til at designe og gennemføre it-støttede kompetenceudviklingsforløb samt uddannelsesforløb rettet mod grupper af medarbejdere.

Skrappere regler for fleksjob

Ændringer i fleksjobordningen betyder blandt andet, at fleksjob bliver midlertidige, og tilskuddet bliver ændret.

Nye regler for fleksjob har set dagens lys. Fleksjob er målrettet borgere, der på grund af sygdom eller sociale forhold ikke kan klare et ordinært arbejde, men alligevel kan have en vis tilknytning til arbejdsmarkedet. Først når mulighederne for fleksjob er udtømt, kan førtidspension komme på tale.

Fleksjob, der er indgået aftale om årsskiftet, følger stadig de gamle regler, mens de nye regler overordnet ser sådan ud:

- Fleksjobbere får mindre udbetalt end tidligere, med mindre grundlønningen i forvejen er meget lav.
- Det bliver fremover muligt at blive visiteret til fleksjob, selvom arbejdsevnen er meget lav, og man kun kan arbejde 2-4 timer om ugen.
- Fleksjob bliver midlertidige for alle under 40 år. Efter fem år skal kommunen revurdere, hvorvidt man fortsat er berettiget til fleksjob.

Er du over 40 år, kan du efter det første fleksjob på fem år få tilkendt et permanent fleksjob, hvis du stadig opfylder betingelserne.

Den nye fleksjobordning indebærer, at du får arbejdsgiverbetalt løn for den arbejdsindsats, du reelt yder. Derudover får du et tilskud fra kommunen, som kan udgøre op til cirka 17.000 kroner om måneden.

Vurderer dit jobcenter, at du er kandidat til fleksjob, skal der laves en rehabiliteringsplan, som kommunen tager sin beslutning ud fra. Får du bevilliget ret til et fleksjob, skal du selv være aktiv jobsøgende, fuldstændig som var du 'almindeligt ledig'. Når du finder et job, skal du indgå en ansættelsesaftale med arbejdsgiveren. Har du fået bevilliget ret til fleksjob, men endnu ikke har fundet et, får du ledighedsydelse.

Ifølge PROSAs jurister er den nye fleksjobordning ganske kompliceret, og den forudsætter et nøjere kendskab til, hvordan kommunerne vælger at administrere den. Du kan inde på prosa.dk under Rådgivning læse mere om selve ændringerne, men også om den praksis, som løbende vil blive oparbejdet.

sny

Er du blevet fyret?

Så kan du have brug for en allieret. PROSAs jurister står klar til at hjælpe dig. Vi ser om din afskedigelse er saglig og gør dig opmærksom på særlige forhold i opsigelsessituationen. Du kan også tage en samtale med en af vores karrierekonsulenter og komme videre.

Kontakt os på: **33 36 41 41**

PROSA

– brug dit medlemsskab

rosen bladet

der
nægtede
at dø...

Et utraditionelt fællesskab af fans på internettet har i flere omgange sikret, at det slidstærke amerikanske band Little Feat kan overleve

Af Kurt Westh Nielsen

[kwn@prosa.dk]

Foto: Lars Bertelsen

Det er februar, der er frost i Danmark, og vi befinder os i en kælder backstage på musikstedet Portalen i Greve. Europaturneen er midtvejs, lydprøverne er overstået og bandets lader op til aftenens koncert. Her har en vinterforkølet amerikaner, Bill Payne, indledt historien om sit band, der blev reddet af internettets muligheder for direkte kontakt med fans.

Bill Paynes beretning om internettets betydning for bandets liv starter, da gruppen i slutningen af 1996 er på en katastrofal turné med svigtende publikumsinteresse. Pladeselskabets opbakning mangler totalt, og det er på det tidspunkt, at Bill Payne får ideen til at bruge internettet aktivt. Little Feat har nemlig i månedsvis uden held foreslået sit pladeselskab at oprette en græsrodsbevægelse for fans

---

”Internettet fungerer som et væv, der forbinder mennesker. Det, der kom ud af bandets bøn om hjælp, var, at mange fans fik lyst til at møde hinanden. Da det skete, kunne de lide hinanden. Jeg er stolt af at have været en mindre bidragyder til det”

Ridset er klart: Det er internettets menige brugere, og ikke pladeselskabernes marketingafdelinger eller alskens sociale medier, der har sikret, at de seks nuværende musikere i gruppen Little Feat kan se tilbage på mere end 40 år med gejst og spilleglæde i en omskiftelig musikindustri. Den 63-årige keyboardspiller husker sin debut med det internet, som senere skulle blive bandets redning - længe før termer som sociale medier, Facebook eller Twitter var udtalt.

- Første gang jeg brugte internettet, var faktisk i 1986. Jeg var på turné med Bob Seger og skulle i kontakt med produceren George Massenburg, og det skete via en eller anden form for e-mail. Efter turneen droppede jeg det igen. Det med kun at kommunikere med en enkelt person via e-mail - hvem kunne bekymre sig om det?, griner Bill Payne.

Han har været med fra starten i 1969, hvor han dannede bandet sammen med sangskriveren, slideguitaristen og ikke mindst sangeren Lowell George, som døde i slutningen af 1970'erne. Den simple e-mail, som Bill Payne sendte i 1986, er nu erstattet af bandets meget mere komplekse anvendelse af internettet.

af gruppens musik, så hvorfor ikke bare gøre tingene selv via nettet?, spekulerer han.

- Det kickstartede jeg så at sige. Det skete uden nogen vejledning fra vores manager i, hvordan det skulle gøres. Samtidig var jeg ved at læse en bog af Hunter S. Thompson om præsidentkampagnerne i 1972. Der fandt jeg ud af, hvordan man organiserer en græsrods-kampagne. Det gjorde vi så i form af en appel om hjælp til vores fans på internettet, og derfra udviklede det hele sig, siger Bill Payne.

Der opstod en komplet organisation af frivillige, de såkaldte POCs - points of contacts - som på tværs af kontinenterne sørgede for lokale forberedelser af koncerter og planlægning af markedsføring, salg af cd'er og andre ting.

- Der er ingen tvivl om, at det var responsen på vores anmodning om hjælp via internettet, der gjorde os i stand til at fortsætte som et band, fastslår Bill Payne.

Little Feats website levede i sine første år som et sted, udelukkende baseret på begejstringen over musikken. Manden bag, Red Miller, fortæller i en email om den spæde og selvbestaltede start:

>>

– Jeg havde været på internettet siden 1992. Dengang var der ingen nyhedsgrupper om gruppens musik. I efteråret 1994 downloadede jeg Mosaic-browseren, surfede rundt på det daværende meget lille World Wide Web og ledte for gæves efter stof om Little Feat. Jeg havde en række fotos af gruppen, presseudklip og backstage-adgangskort, så jeg besluttede mig for at lære lidt om HTML-programmering for at kunne lægge materialet på nettet. Den 29. marts 1995 åbnede jeg så det dengang uofficielle Little Feat-webside, mindes Red Miller.

Indholdet på websitet, der undervejs havde skiftet status til bandets officielle website, nåede i nogles øjne sit højdepunkt tilbage i 2000. Dengang var det også læserdrevet, imponerende flot og klasser over de fleste kommercielt drevne musiksites: Webstedet er stadig et omdrejningspunkt for mange af de græsrodsaktiviteter, der ellers nemt kommer til at leve i skyggen af nyere tiltag som Facebook.

Real life og Facebook

Musikerne i bandet er i dag til stede på websitet littlefeat.net, på bandets blogsider og på Facebook. Bill Payne og

guitaristerne Paul Barrere og Fred Tackett blander sig i diskussionerne med deres fans og er ikke bange for at svare direkte på henvendelser. For godt 10 år siden havde webstedet lidt over 15.000 jævnlige besøgende. Nu har gruppens Facebook-side, som styres af tre frivillige med base i Tyskland og USA, knap 130.000 likes. Facebook-siden har på mange måder markeret sig som stedet, hvor der sker mest. Men web, mailingliste og supplerende Facebook-grupper hører med til det samlede billede af bandets nettilstedeværelse. Derudover er en årlig uge på Jamaica, hvor fans samles til daglige koncerter, de sidste 10 år blevet en tilbagevendende begivenhed, som planlægges og diskuteres via internettet.

Fra kælderlokalet i Greve ser Bill Payne aftenens udsolgte koncert og den aktuelle turne som et af resultaterne af hans opfordring via internettet, der satte græsrodsbevægelsen i gang.

– Internettet fungerer som et væv, der forbinder mennesker. Det, der kom ud af bandets bøn om hjælp, var, at mange fans fik lyst til at møde hinanden. Da det skete, kunne de lide hinanden. Jeg er stolt af at have været en mindre bidragyder til det.

Little Feat

og musikbranchens åg

Det legendariske amerikanske band har siden starten i 1969, uden skelen til tidens trendy toner, formået at skabe sin helt egen unikke blanding af vidt forskellige musikgenrer, der af nogle karakteriseres som americana.

Gruppen blander stilarter som rhythm and blues, rock'n roll, cajun, zydeco, jazz og country til sin egen umiskendelige lyd - til glæde for trofaste fans, men med svingende opbakning fra skiftende pladeselskaber. Mange af Little Feats livekoncerter kan hentes frit via sitet Archive.org. Andre koncertoptagelser sælges til download.

Bandet har, inspireret af Grateful Dead, i perioder tilladt, at fans medbragte deres eget optageudstyr og pluggede direkte i mixerpulten under koncerter.

Bill Payne fremhæver, at det allerede i de tidlige 1970'ere lykkedes bandet at bryde med Warner Brothers' standardkontrakter for musikpublicering. Det var medstifteren Lowell Georges ide, husker han:

– Lowell havde en ide om at dele publiceringsrettighederne mellem bandets medlemmer - også dem, der ikke selv komponerede. Publiceringsrettigheder i 70'erne var et sandt helvede med Warner Brothers. Så Lowell insisterede på, at vi fik vores eget publiceringsselskab. Det blev vi ikke rige af, men vi delte pengene i erkendelse af, at det var den fælles lyd af Little Feat, det handlede om.

I midten af 1990'erne oplevede gruppen svigtende salg og endnu engang fravær af støtte fra deres daværende pladeselskab.

– Alene ideen om at sælge cd'er ved koncerter var fuldstændig fremmed for pladeselskabets folk. Dengang var det kun country og western-artister, der indlod sig på den slags. Så en aften skal vi spille i Des Moines i Wyoming. Jeg foreslår til nogle salgansvarlige, at vi får en kasse med cd'er med. Da jeg så dagen efter kan fortælle, at vi havde solgt mere end 50 eksemplarer - sammenlignet med de ni eksemplarer, som jeg vidste, byens tre musikforretninge

lå inde med - reagerer pladeselskabets folk som aber, der fiser af sted hen over varme klipper for at få fat i nogle bananer. De kunne simpelthen ikke fatte det, husker Bill Payne.

Bandets kamp for at sikre kontrol med sit eget materiale frem for at overlade det til pladeselskabet er ifølge Bill Payne en af forklaringerne på Little Feats levedygtighed.

– Det handlede om at overleve som musikere og ikke bare gøre det til en hobby. Vi er professionelle musikere, og ydermere elsker vi musik. Jeg tror, det er derfor, vi er gode til det, vi laver - og har kunnet skabe os en karriere ved at gøre det, konstaterer Bill Payne.

i

Little Feat før og nu

Bandet blev dannet tilbage i 1969 af Lowell George, som tidligere havde været hyret til Frank Zappas band, Mothers of Invention, keyboardspilleren Bill Payne og trommeslageren Richie Hayward. Det tætteste, bandet har været på et regulært gennembrud, var i midten og sidste del af 1970'erne. Gode anmeldelser og lovprisninger fra andre bands gjorde bandet kendt i brede kredse, og anerkendende ord om bandets unikke og eklektiske musik flød fra kæmpenavne som Rolling Stones.

Lowell Georges død i slutningen af 70'erne fik bandet til at gå i hi indtil et regulært comeback i firserne. Siden da har bandet turneret hyppigt og senest udgivet albummet Rooster Rag i 2012. Sidste udmelding efter en række koncerter på Jamaica er, at bandet holder pause - indtil videre resten af året, mens guitaristen Paul Barrere skal gennemgå behandling for senfølgevirkninger leversygdommen Hepatitis C.

– Vores fans forstod med det samme, hvad vi ville bruge internettet til. Men folkene fra musikbranchen frygtede, at vi ville få dem til at tage sig dårligt ud i deres jobs, og at de ville miste al kontrol. Det element har altid været til stede, siger Bill Payne fra Little Feat om de erfaringer, gruppen har gjort sig med internettet gennem snart 20 år.

Kravspec

skal fokusere på behov

Når en kravspecifikation udformes, skal fokus være på de behov, der skal opfyldes, frem for på de løsninger, kunden tror, der er behov for.

Af Stine Nysten
[sny@prosa.dk]
Illustration: Lars Refn

En kravspecifikation er et rigtigt godt redskab – når den altså virker.

Sådan lyder det samstemmende fra Prosabladets brugerpanel, der denne gang er blevet spurgt om deres erfaringer med kravspecifikationer.

– Desværre er virkeligheden dog den, at det alt for mange gange går galt, siger professor Søren Lauesen fra Software and Systems på IT Universitetet, hvor han blandt andet underviser i kurset "Anskaffelse og kravspecifikation - hvordan laver man gode kravspecifikationer?". Ifølge ham er det helt afgørende, at man får beskrevet kundernes behov i stedet for at nedfælde deres bud på en løsning.

– Når det er løsningen, der bliver beskrevet, får leverandøren ikke friheden til at gøre det, han er god til, og kunden får ikke dækket sine behov, siger Søren Lauesen.

Detaljeringsgrad

Men hvor meget skal der egentligt stå i en kravspecifikation? Det er et spørgsmål, der volder mange it-folk hovedbrud. I hvert fald tilkendegiver en stor del af brugerpanelet, at det sværeste ved en kravspecifikation er detaljeringsgraden.

– Jo mere overordnet kravene er beskrevet, desto større usikkerhed er der forbundet med projektet. Jo mere detaljerede kravene er defineret, desto større begrænsninger er der i udformningen af systemet, siger en af paneldeltagerne.

Langt de fleste brugerpaneldeltagere peger også på, at kravene skal være tydelige og formuleret i et enkelt sprog, ligesom der skal formuleres klare aftaler og realistiske tidsestimater. Én understreger, at alting skal være specificeret på en måde, som både udvikler og kunde kan forstå. – Når kunde og leverandør har en fælles referenceramme, kommer der oftest en simpel, dækkende og fungerende kravspecifikation ud af det, siger en anden.

Professor Søren Lauesen er om nogen velbevandret i emnet "kravspecifikationer". Han er manden bag kravskabelonen SL-07. Store dele af den samt vejledningen er udarbejdet på opfordring af Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling som led i arbejdet med Statens K02-kontrakt. Han medgiver gerne, at det at udforme en ordentlig kravspecifikation kan være en ganske vanskelig øvelse.

– Hvis man ikke har prøvet det før, går det typisk galt. Det er en disciplin, man skal lære, siger han.

Og det er noget, flere og flere arbejdsgivere indser. På Søren Lauesens kursus om kravspecifikation kommer halvdelen af kursisterne fra erhvervslivet. Her bringer it-folkene deres egne konkrete projekter med til undervisningen, og det er det, der tages udgangspunkt i, når kunsten udi kravspecifikation skal læres.

– De, der kommer på kurset, er dem, hvis arbejdsgivere har indset, at det er tiden og pengene værd i bestræbelserne på at få kravspecifikationen til at fungere som et fornuftigt og brugbart værktøj, siger Søren Lauesen.

Men spørger man til brugerpanelets formelle kompetencer inden for kravspecifikationer, har kun en lille håndfuld deltaget i kurser om emnet i løbet af deres uddannelse. Lidt flere svarer, at de har fået anden relevant uddannelse som projektledelse eller brugergrænsefladedesign (SQ004), mens et par stykker har taget et videreuddannelseskursus eller modtaget intern uddannelse.

Fordele og ulemper

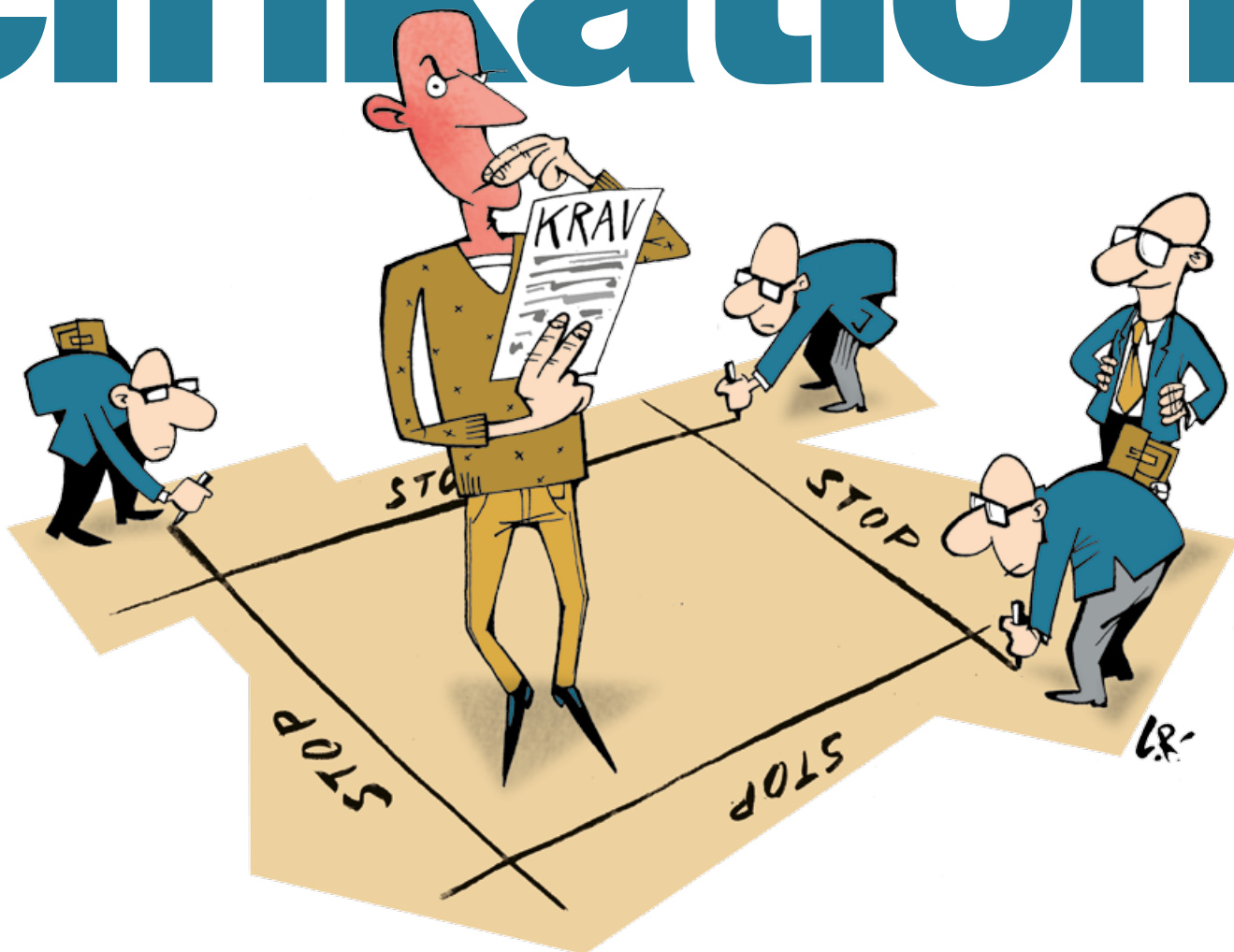
Der findes groft sagt to tilgange til kravspecifikationer – den traditionelle og den agile tilgang. Begge tilgange har fordele, lyder dommen fra brugerpanelet.

– Den traditionelle betyder, at man bare kan sætte sig ned og producere kode, fordi man ved alt fra starten, mens man med den agile kan ændre retning efter behov og nødvendighed og stoppe op tidligt – når man har lavet nok, men ikke alt, konkluderer én.

Men der er også ulemper, som en anden deltager opsummerer det:

– Ulempen ved den traditionelle tilgang er, at ikke alt er afdækket fra starten, og at kunderne ikke kan forstå, at de ikke kan få det hele. Med den agile er ulempen, at kunderne ikke kan prioritere det, de vil have og glemmer at få lavet det, de skal bruge.

kravspecifikation

Brugerpanelet er enige om, at typen af opgave betinger, hvilken form for kravspecifikation der er mest brugbar.

– Ved lovbaserede systemer er den traditionelle kravspecifikation bedst egnet til at opnå en ordentlig kvalitetssikring, siger en, mens en anden siger:

– I modsætning til en traditionel tilgang ser jeg store fordele i det tætte samarbejde med kunden i en agil tilgang, da kunden ifølge min erfaring altid har ændringer undervejs, hvilket den agile tilgang let inkorporerer.

Men uafhængigt af projektets karakter går man ifølge Søren Lauesen aldrig galt i byen, hvis man benytter SL-07.

– Mange mener, at man i agil udvikling ikke kan bruge en traditionel kravspecifikation. Men de, der har prøvet med SL-07, siger, at den godt kan bruges agilt. For mens løsningerne godt kan ændre sig undervejs, er det meget sjældent, at problem og behov ændrer sig i nævneværdig grad, siger han.

Som en deltager konstaterer:

– Nøgleordet er kvalitetssikring med fokus på, hvilke behov slutproduktet skal dække. Uden struktureret kvalitetssikring er det underordnet, om der vælges agil eller traditionel kravspecifikation – produktet bliver ringe alligevel!

Prosabladets brugerpanel

Brugerpanelet er Prosabladets forum for holdninger og erfaringsdeling om it-aktuelle emner. Brugerpanelets hovedformål er at afdække holdninger og tilføre indsigt. Brugerpanelet må ikke forveksles med meningsmålinger og postulerer ikke repræsentativitet. Meld dig til brugerpanelet og få dine meninger hørt på prosa.dk/brugerpanel.

**”Bruger-
administrationen
skal ud af
it-afdelingen”**

Identitetsserver er omstillingsbord for brugerstyring

En stribe fusioner gjorde det nødvendigt for Aarhus Universitet at indføre central brugerstyring. Det sker via en identitetsserver, der formidler oplysninger om identiteter og roller for studerende, medarbejdere og gæster.

Af Torben B. Sørensen
[prosabladet@prosa.dk]
Foto: Søren Holm/Chili

Aarhus Universitet består af 11 fusionerede institutioner og modtager næsten 10.000 nye brugere om året. Derfor er udfordringerne ved brugerstyring på universitetet større end dem, de fleste danske virksomheder møder.

Prosabladet har talt med drifts- og teknologichef Søren Christensen for at indsamle erfaringer, som andre it-folk

kan bruge i deres daglige kamp for at holde brugerdata-baserne ajour med virkeligheden.

En studerende bliver optaget på Aarhus Universitet. Hun studerer, tager eksamen og forlader universitet. Hele vejen gennem det forløb skal universitetets mange it-systemer holde styr på hende og hendes tusindvis af medstuderende – foruden de ansatte og gæster, der også skal have adgang til systemerne. Til at løse den opgave har universitetet investeret i en central løsning til identitetsstyring. Men skønt teknikken fylder en del, har de involverede for nylig erkendt, at den organisatoriske side af opgaven er den største.

Fra 2007 og frem fusionerede Aarhus Universitet med 11 institutioner, blandt andre Danmarks JordbrugsForskning, Danmarks Miljøundersøgelser og Danmarks Pædagogiske Universitet. Det førte til, at universitetet oprettede et IDM-pro-

jekt (Identity Management), fortæller Søren Christensen.

- Det startede med et meget teknisk og konkret projekt: Vi skulle stille en elektronisk telefonbog til rådighed, der indeholder oplysninger om medarbejdere fra alle de fusionerede institutioner. Så vi kiggede efter værktøjer, der kan høste data fra flere kilder og strukturer og fordele dem ud til andre systemer, siger han!

Central identitetsserver

På Aarhus Universitet blev den tekniske udfordring løst med produktet Novell Identity Manager.

Det fungerer som en central server, der indhenter identitetsoplysninger fra en række fødesystemer og stiller dem til rådighed for aftagersystemer. Et aftagersystem kan for eksempel være en Active Directory-server, der giver brugere adgang til delte Windows-ressourcer.

- Vi har to typer aftagersystemer. Den ene type bruger oplysninger fra identitetsserveren til at styre autentificering af brugere. Den anden bruger identitetsserveren som datakilde til forskellige oplysninger om brugerne. Det gælder for eksempel systemet Pure, fortæller Søren Christensen.

Universitetets forskere anvender Pure til at registrere deres publikationer og andre forskningsresultater. Via integrationen med identitetsserveren henter Pure forskernes navne, institutter og andre oplysninger. Men det viste sig at være uheldigt:

- Vi har opdaget, at vi skal passe på med at lægge for mange oplysninger i identitetsserveren. Med Pure lagde vi i første omgang nogle attributter ind, som kun er af interesse for Pure, men som ikke handler om brugeren og hans rolle i organisationen. Det er vi ved at ændre nu. I stedet opretter vi en forbindelsesdatabase mellem identitetssystemet og Pure, der har de ekstra oplysninger, siger Søren Christensen.

Brugerstyring væk fra it

Tidligere var det it-afdelingens job at oprette en bruger i de forskellige it-systemer. Men det skal det ikke være i fremtiden.

- Vores vision for IDM-projektet er at få brugeradministrationen ud af it-afdelingen. Når HR-afdelingen registrerer en nyansættelse, skal den nye medarbejder automatisk oprettes i alle de relevante systemer. Så langt er vi slet ikke endnu, men inden længe tager vi første skridt, så mailkonti bliver oprettet automatisk, siger Søren Christensen.

Udfordringen kommer, når princippet om at lade brugeroprettelsen ske så tæt som muligt på dem, der har ansvaret for den nye bruger. For eksempel er det i teorien enkelt at lade HR oprette en nyansat.

Men i nogle tilfælde begynder en nyansat at arbejde, før vedkommende formelt er ansat. Det skal der være plads til i arbejdsprocesserne.

- Vi har opdaget, at den store udfordring nu ligger i at få indarbejdet brugeroprettelsen i arbejdsgangene rundt om i organisationen. Derfor har vi efter sommerferien ændret IDM-projektet fra at være teknisk til at være organisatorisk. Nu handler det om at finde ud af, hvor brugeradministration passer ind, og hvor det er hensigtsmæssigt at ændre på arbejdsgange, siger Søren Christensen.

Når en gæst skal have adgang til it-systemerne, skal det være den, der har ansvaret for gæsten, som sørger for at oprette vedkommende. Det stiller krav om, at det skal være let og ikke kræve særlige it-kompetencer at oprette en bruger.

Trods udfordringerne er Søren Christensen ikke i tvivl om, at IDM-projektet medfører store fordele for universitetets håndtering af brugere. Det fjerner dobbeltadministration og fører til højere datakvalitet. Og dermed følger også bedre sikkerhed:

- Vi anvender roller til at beskrive, hvad en bruger har lov til. I det øjeblik en rolle er korrekt beskrevet, vil alle personer med den rolle få de korrekte privilegier. Det giver en stor sikkerhedsmæssig forbedring i forhold til systemer, hvor man manuelt tilføjer privilegier til hver enkelt bruger, siger han.

Single sign-on på vej

Når al brugerinformation er centraliseret, er det oplagt at forenkle login-procedurerne. Målet på langt sigt hedder SSO (Single Sign-On), hvor brugerne kun skal logge ind én gang for at få adgang til alle systemer.

- Der vil vi gerne hen. Men i første omgang sigter vi på at opnå same sign-on, hvor man indtaster samme brugernavn og password til de forskellige systemer. Vi er der ikke endnu, mest fordi mange af systemerne kommer fra de fusionerede institutioner, og vi har ikke fået omlagt alle login-procedurer endnu, siger Søren Christensen fra Aarhus Universitet.

På Aarhus Universitet var det tidligere det it-afdelingens job at oprette en bruger i de forskellige it-systemer. Men det skal det ikke være i fremtiden, forklarer drifts- og teknologichef Søren Christensen.

Identity Management på Aarhus Universitet

IDM-projektet (Identity Management) binder data om brugere fra fødesystemer sammen og stiller dem til rådighed for aftagersystemer via en central identitets-server.

- Fødesystemer: STADS (studieadministrativt system baseret på Oracle), andre systemer.
- IDM-server: Novell Identity Manager (ejes nu af Netiq).
- Aftagersystemer: Pure, Windows-netværk med Active Directory, andre systemer.

Illustration: Lars Refn

TEMA-INTRO: Kort før jul var der drama i Dubai, da mere end 140 lande mødtes for at diskutere internationale teleregulativer. Intet mindre end internettets fremtid var på spil, lød det op til mødet, der endte i splittelse og international uenighed. Prosabladet har talt med mødedeltagere om, hvad dramaet handlede om, og hvorfor Danmark ikke skrev under på en ny traktat for telekommunikation.

Dubai-mødet var blot et symptom på en igangværende strid om, hvem der skal bestemme over internettet. Vi ser nærmere på, hvem der egentlig har magt til at trække i trådene, hvordan beslutningsprocesser forsøges påvirket, og hvor magten over internettet kommer til at ligge fremover.

– Der er ingen, der kontrollerer internettet. Et godt spørgsmål er, om der er nogen, der har nok magt over kritiske nøglefunktioner til at manipulere med internettet, siger Wolfgang Kleinwächter, professor på Aarhus Universitet med speciale i Internet Governance.

Foto: Frank Bluemler

Hvem styrer internettet?

Et simpelt spørgsmål sender Prosabladets udsendte på rundtur i et virvar af tre- og firebogsstavforkortelser. Svaret er simpelt, men måske ikke så tilfredsstillende.

Af Dan Mygind
[prosabladet@prosa.dk]

For snart syv år siden købte jeg bogen "Who Controls the Internet?" af Jack Goldsmith og Timothy Wu. Det simple spørgsmål var så kompliceret at besvare for de to juraprofessorer, at de blev nødt til at skrive en hel bog for at nærme sig et svar. Min opgave synes derfor utaknemlig: I løbet af en enkelt artikels tid skal jeg gerne have gjort det klart for dig, hvem der egentlig bestemmer over internettet.

Efter et stykke tids research har jeg en lang liste af tre- og firebogsstavforkortelser for organisationer, som alle har indflydelse på nettets udvikling. Netop som jeg sidder og overvejer, om jeg blot skal liste alle organisationerne som svar på spørgsmålet, hører jeg den velkendte Thunderbird-lyd, som fortæller mig, at der er kommet mail i min indbakke.

Ingen i kontrol

Den er fra Wolfgang Kleinwächter, professor ved Aarhus Universitet og med speciale i internetforvaltning. Jeg har sendt ham nogle spørgsmål, som overordnet går på, hvem der egentlig har kontrollen over internettet. Jeg har gjort det klart, at jeg ikke ønsker at skrive en ny udgave af Goldsmith og Wus bog, men håber at kunne give svaret i en artikel.

"Tim Goldsmith & Wu var allerede lidt misvisende i 2006, da de stort set ignorerede WSIS, IGF og ICANN", begynder professoren sit svar, og jeg sætter med en hvis selv-

tilfredshed mentale flueben ud for de tre organisationer, da de allerede står på min liste (se side 22-23). Wolfgang Kleinwächters fortsættelse gør mig dog lidt bekymret:

"Syv år senere er det blevet endnu mere kompliceret", skriver han, og jeg overvejer, om det betyder, at der nu skal TO bøger til at besvare spørgsmålet.

Men så får jeg en overraskelse.

"...svaret på dit spørgsmål "Hvem kontrollerer internettet?"

Det bliver en kort artikel, når jeg at tænke, inden betydningen af svaret går op for mig: Der er ingen, der har den endegyldige kontrol over internettet, men tværtimod mange enkeltpersoner, regeringer, græsrodsorganisationer, tekniske communities, virksomheder og andre organisationer, der alle har indflydelse på internettets udvikling, men altså ingen i fuldstændig kontrol over internettet.

Efterhånden, som jeg får talt med flere kilder, dukker det samme ord op igen og igen, når kilderne skal beskrive modellen for håndtering af internettets udvikling: Multistakeholder. Mine danske kilder anvender også det engelsk-amerikanske ord, som beskriver det virvar af forskellige interessenter, der alle har indflydelse på nettets udvikling.

Afspejler nettets topologi

Det giver egentlig god mening, hvis vi tænker over internettets opbygning. Internettet er et netværk af netværk eller en lang række netværk, der er sammenkoblet på kryds og tværs. Det giver derfor god mening at have en organisatorisk struktur som en multistakeholder-model til at varetage internettets udvikling, som afspejler det fysiske netværk. I 1969 begyndte de første amerikanske universiteter >>

at sammenkoble deres netværk via ARPANET, forløberen for internettet, og de følgende år udviklede internettet sig. Vint Cerf, medforfatter til internettets TCP/IP-protokol, indså i slutningen af 1970'erne, at der var brug for koordinering af internet-aktiviteterne og etablerede forskellige koordineringsgrupper som International Cooperation Board og Internet Research Group. Senere kom Internet Activities Board (IAB) til, og en af IAB's task forces var Internet Engineering Task Force (IETF), som senere blev en selvstændig organisation. Organisationerne med tilknytning til internettet voksede ud af et behov på ad hoc-vis; uden en overordnet plan, ganske som internettet selv.

Denne nærmest kaotiske organisationsmodel er svær for visse regeringer at acceptere. Lande som eksempelvis Rusland, Kina og Saudi-Arabien med en traditionel hierarkisk styreform har svært ved at affinde sig med, at der ikke er et centralt sted, hvor internettet kan kontrolleres. Derfor presser de på for at give regeringer mere magt over internettets udvikling via regeringskontrollerede organer som ITU, mens USA og EU-lande som Danmark argumenterer for multistakeholder-modellen, hvor en lang række interessenter kommer til orde i debatten om internettets udvikling.

Kold krig

I det afsluttende kapitel af "Who Controls the Internet?" lyder det nærmest profetisk om de to stridende modeller:

"Resultatet er begyndelsen på en teknologisk version af den kolde krig, hvor hver side vil kæmpe for sin version af internettets fremtid."

Den kolde krig har udviklet sig siden – senest med det dramatiske opgør mellem USA, EU og allierede mod Rusland, Kina, Saudi-Arabien og ligesindede på WCIT-mødet i Dubai.

Men er det hele sandheden? Et frihedselskende Vesten, der via multistakeholder-organisationer som ICANN kæmper for, at alle interessenter skal høres, mens mere autoritære regimer forsøger at gennemtvinge regeringskontrol over internettet?

Fobier, skurke og nuancer

Sandheden er lidt mere nuanceret, hvis man skal tro Milton Mueller, professor på Syracuse University i New York og med mange års erfaring inden for internetforvaltning. Ifølge Milton Mueller ligger der en latent magt over internettet i mange af de forskellige internetorganisationer, og der er derfor god grund til også at holde øje med, hvad der sker i de organisationer og ikke kun fokusere på ITU, som i pressen har fået tildelt en skurkerolle. I et blog-indlæg "ITU Phobia: Why WCIT was derailed" skriver han om ITU-fobi, og hvordan andre organisationer kan blive glemt:

"En bemærkelsesværdig egenskab ved ITU-fobien er, at den fjerner spotlyset fra alternative internetinstitutioner. De er i sagens natur gode – gode pr. definition – fordi de ikke er ITU."

Vigtige organisationer og deres estimerede internet-indflydelse

ITU, International Telecommunication Union, er en FN-organisation og dermed præget af medlemslandenes regerings interesser. ITU's historie går tilbage til 1865, og organisationen har udarbejdet en mængde standarder for telekommunikation. På WCIT12-mødet i Dubai forsøgte lande som Rusland, Kina

og Iran at få skrevet internetrelaterede emner ind i det Internationale TelekommunikationsRegulativ (ITR), men mødet endte med en splittet organisation. Der spekuleres i, om nogle af de største donor-lande, deriblandt USA, vil skære ned på støtten til ITU. World Telecommunication Policy Forum (WTPF) i maj 2013 i Geneve og generalforsamlingen i Busan, Sydkorea, i oktober 2014 vil skabe mere klarhed om fremtiden for ITU.

Internetindflydelse: 8-bit adresseringsrum i det politiske arbejde

IGF, Internet Governance Forum. IGF blev etableret i forbindelse World Summit on Information Society. IGF har ikke

nogen beslutningskompetence vedrørende internettet, men er et vigtigt multistakeholder-forum for dialog mellem forskellige internetinteressenter.

Internetindflydelse: 32-bit adresseringsrum i det politiske arbejde

RIR, Regional Internet Registries, står for tildeling og registrering af IP-numre i fem verdensregioner: AFRINIC (Afrika), ARIN (USA, Canada, dele af Caribien) APNIC (Australien, Asien, New Zealand,) LACNIC (Latinamerika, dele af Caribien) samt RIPE NCC (Europa, Rusland, Mellempøsten og Central-asien). IANA står for tildelingen af IP-numre til de enkelte regionale internet-registries.

Internetindflydelse: 16-bit adresseringsrum (for hver enkelt RIR) i det praktiske arbejde.

IANA, Internet Assigned Numbers Authority – organisationen, der allokerer IP-adresser (i samarbejde med RIR) og håndterer internettets rodservere, som er hjertet i Domain Name System (DNS). IANA hører under ICANN, der via en kontrakt med det amerikanske handelsministerium har fået retten til at administrere IP-adresser og DNS-systemet.

Internetindflydelse: 64-bit adresseringsrum i det praktiske arbejde

ICANN, Internet Corporation for Assigned Names and Numbers. Etableret i 1998. Håndterer og koordinerer domænenavne-systemet og IP-adresser via IANA. Har stor betydning for internettet og har blandt andet besluttet at indføre nye toplevel-domæner. Er organiseret

Jeg ringer derfor til Milton Mueller for at høre mere om hans syn på internetkontrol.

– Hvis du bekymrer dig om regeringskontrol over internettet, så bør du bekymre dig om ICANN. Der kan regeringer udøve deres magt. De vil ikke få det via ITU, lyder det fra professoren, der samtidig også advarer mod aftaler om cybersikkerhed, copyright og andre internetrelaterede områder, der kan bruges til at gennemtvunge kontrol over internettet.

– Hold øje med sikkerhedsrelaterede politikker og aftaler, der udarbejdes mellem de mere magtfulde stater. Hold øje med amerikansk lovgivning som SOPA/PIPA, hold øje med telefonaflytning/netovervågning uden lovhjemmel og EU-lovgivning, der omhandler privatlivs-/sikkerhedsforhold.

Hmm, jeg er tilbøjelig til at give Wolfgang Kleinwächter ret. Det er blevet mere kompliceret.

Teknokratvælde, markedsplads og demokrati

Hvor ingeniørerne og programmørerne fra 1970'erne til langt ind i 1990'erne fik lov til at videreudvikle og administrere internettet stort set i fred, er der kommet flere interesser ind i billedet. Det handler ikke kun om, hvor stor magt autoritære regimer skal have over internettet.

Når den amerikanske musik- og filmindustri lobbyer amerikanske lovgivere om skrapere håndhævelse af copyright via SOPA, og på globalt plan via ACTA, er de

på kollisionskurs med ingeniørvisionen om et censur frit internet.

Når ICANN beslutter at indføre nye toplevel-domæner, skaber det gnidninger mellem almindelige virksomheder, der ser internettet som en ekstra markedsplads, og registrars, der kommer til at tjene penge på de nye toplevel-domæner.

Når internetudbydere nedprioriterer P2P-trafik, ses det af nogle som en nærmest blasfemisk handling mod princippet om "netneutralitet".

Tidligere ville ingeniørerne havde truffet beslutninger ud fra, hvad der var bedst for internettet, men i dag mødes de af (mod)argumenter fra embedsmænd, politikere, forretningsfolk og andre, der ikke nødvendigvis ser internettet som et mål i sig selv, men blot et middel til at opnå deres egne mål.

Multistakeholder-modellen forsøger at skabe et forum, hvor modsatrettede interesser kan indgå en dialog og forhåbentlig finde frem til et kompromis. Modellen gør det sværere for magtfulde lande og organisationer at konsolidere kontrol over internettet, men samtidig kan det blive vanskeligere at gennemskue magtmisbrug og manipulation, hvis der ikke er åbenhed om arbejde og beslutningsprocesserne i de enkelte organisationer.

"Multistakeholder-modellen kan forekomme lettere kaotisk, men det er den, som giver de bedste muligheder for, at internettet kan udvikles til glæde for alle parter."

efter en multistakeholder-model, der forsøger at lade alle internetinteressenter komme til orde. Det er ICANN's bestyrelse, der træffer beslutninger efter konsultation med forskellige interessentgrupper (se side 28). ICANN er en nonprofit-organisation med hovedkvarter i Los Angeles og registreret under californisk lov.

Internetindflydelse: 64-bit adresseringsrum i det praktiske og politiske arbejde

IETF, Internet Engineering Task Force. Står sammen med Internet Architecture Board (IAB), Internet Engineering Steering Group (IESG) og Internet Research Task Force

(IRTF) for mange tekniske beslutninger vedrørende standarder og internettets arkitektur. IETF's motto "Rough consensus and running code" afspejler organisationens tilgang til internet-spørgsmål. Det handler om at skabe velfungerende tekniske løsninger til internettet. I modsætning til mange af de andre organisationer handler det om tekniske specifikationer, ikke politik. Det er dog de tekniske specifikationer, som i høj grad bestemmer, hvor nemt eller svært det vil være at kontrollere internettrafikken.

Internetindflydelse: 128-bit adresseringsrum (som IPv6 udarbejdet af IETF) i det praktiske arbejde

ISOC, Internet Society. ISOC er en nonprofit-organisation etableret i 1992 af folk som Vint Cerf, Bob Kahn og Lyman Chapin, der havde været aktive i IETF gennem lang tid. Internet Society er organisatorisk hjem for de tekniske arbejdsgrupper IETF, IAB, IESG og IRTF og står for .org-domænet. På det politiske plan deltager ISOC på WSIS- og IGF-møder, ligesom ISOC-medlemmer kan findes i ICANN's bestyrelse og Nominating Committee.

Internetindflydelse: 32-bit adresseringsrum i det praktiske og politiske arbejde

WSIS, World Summit on the Information Society. FN-arrangeret topmøde i samarbejde med ITU. Første møde i Geneve i december 2003 og andet møde i Tunis i november 2005.

Der planlægges et opfølgingsmøde i 2014/2015.

Internetindflydelse: 32-bit adresseringsrum i det politiske arbejde

Internet Disconnect: EN DRAMATISK decembernat i

DUBAI

Hvordan natlige netforhandlinger, taktiske tekstudeladelser og absurde afstemninger medfører splittelse i en 148-årig telestandardiseringsorganisation.

Af Dan Mygind
[prosabladet@prosa.dk]

Uden for det kæmpestore Trade Centre Arena i Dubai stod et par palmetræer i nattens mørke, mens der indenfor i den store mødehal udspillede sig et internationalt drama med deltagere fra over 140 af verdens lande. World Conference on International Telecommunications, eller WCIT-12, var startet 3. december og skulle efter planen ende 14. december med en ny international telekommunikationstraktat, men der var opstået alvorlige uoverensstemmelser.

– Det var meget spændende, men også et ganske problemfyldt øjeblik i de internationale internetforhandlingers historie, beretter Wolfgang Kleinwächter, medlem af den tyske forhandlingsdelegation og professor med speciale i Internet Governance.

Dinosaurer og russisk internetkontrol

Nattedramaet var kulminationen på en i sig selv lang og dramatisk optakt til konferencen, hvor selv en ærværdig internet-statsmand som Vint Cerf udtalte sig i mindre diplomatiske vendinger om nogle landes forhandlingsudspil.

– Disse gentagne forsøg er blot bevis på, at denne race af dinosaurer med hjerner på størrelse med ærter ikke har opdaget, at de er døde endnu, fordi signalet endnu ikke er kommet frem gennem deres lange hals, lød det fra Vint Cerf, der som medforfatter til TCP/IP-protokollen betegnes som internettets gudfar.

Dinosaurerne, han hentydede til, var blandt andet Rusland og Kina, og de "gentagne forsøg" handlede om at give nationalstater mere kontrol over internettet.

Blandt andet foreslog Rusland, at nationalstater skal have suveræn ret til at "regulere det nationale internetsegment". Hvad det "nationale internetsegment" præcist er, blev ikke klart defineret.

– Jeg spurgte en ven fra den russiske delegation: Betyder det, at russisk lovgivning skal udvides til at gælde for en tysk registrar og amerikanske .com-domæner, hvis en russisk borger registrerer ivan.com hos en tysk registrar? Svaret var: Ja, sandsynligvis, beretter Wolfgang Kleinwächter.

Selvom det russiske forslag om et nationalt internetsegment ikke kom med i den endelige traktattekst, valgte kun 89 lande at underskrive den nye traktat. 55 nægtede at underskrive, deriblandt Danmark.

Danmark underskriver ikke

– Danmark har i første omgang valgt ikke at underskrive den reviderede traktat, fordi resultatet i Dubai kan begrænse det frie og åbne internet, forklarer erhvervs- og vækstminister Annette Wilhelmsen, da Danmark efterlader traktatteksten usigneret i Dubais World Centre Arena med palmetræerne vajende udenfor.

Peter Hjørnager Pedersen, chefkonsulent fra Erhvervsstyrelsen, var rejst til Dubai med den øvrige danske delegation efter at have afstemt Danmarks position med de andre EU-lande og den europæiske post- og teleorganisation CEPT.

– EU var taget til Dubai på baggrund af en beslutning i EU's Ministerråd om mandatet. Vores mandat lå inden for et scope om telefoniforhold; ikke internetforhold, forklarer Peter Hjørnager Pedersen.

Strid om ikke-bindende resolution

Kigger man imidlertid den færdige traktattekst igennem, står der ikke meget om internetforhold. Man skal ned i et af bilagene, resolution 3, som allerede i titlen ikke lægger skjul på, at det handler om internet: "To Foster an Enabling Environment for the Greater Growth of the Internet". Lande med allergi over for i-ordet i ITU-sammenhæng stjelede

over resolutionen, men da der er tale om en ikke-bindende resolution, kan man undre sig over, hvorfor det blev en stopklods.

– ITR består af traktatteksten, og så er der en række bilag, der er ikke-bindende, men de er udtryk for, hvad konferencen har ment. Det var et af stridspunkterne, forklarer Peter Hjørnager Pedersen.

Wolfgang Kleinwächter sammenligner resolutionen med en trojansk hest, der sniger internetregulering ind i ITU-regi og kan vækkes til live ved lejlighed. Eksempelvis når ITU mødes i oktober 2014 i Busan, Sydkorea, for at revidere sin forfatning. Her er der risiko for, at en uskyldigt udseende ikke-bindende resolution om internettet bliver del af ITU's forfatning, da resolutionen jo blev drøftet på Dubai-mødet.

Afstemningen var ikke en afstemning

Med til at øge skepsissen blandt de ikke-underskrivende lande var måden hvorpå den ikke-bindende resolution blev et bilag til ITR.

Resolution 3 var del af en kompromis-pakke, som blandt andet ITU's generalsekretær, dr. Hamadoun Touré, havde strikket sammen. Ved at lægge internetreferencerne ud i den ikke-bindende resolution var håbet, at den reviderede traktat var spiselig for alle parter.

Op til mødet havde dr. Hamadoun Touré gentagne gange understreget, at der skulle opnås konsensus om en revideret traktat; der skulle ikke være afstemninger. Derfor skabte det forvirring, da WCIT-formand Mohamed Nasser al-Ghanim, generaldirektør for de Forenede Arabiske Emiraters teletilsyn, langt ud på natten ville lodde stemningen og "tage temperaturen i rummet," som han udtrykte det.

– Man skulle hæve sit flag, hvis man var henholdsvis for og imod resolutionen. Han konkluderede, at der var overvældende flertal for resolutionen, fortæller Peter Hjørnager Pedersen.

– Nogle delegerede spurgte så: Jamen, er der tale om en afstemning? Men det var der ikke. Vi tog blot temperaturen i rummet, var forklaringen. I praksis havde det dog samme effekt som en afstemning, beretter Peter Hjørnager Pedersen. Resolutionen blev et bilag til ITR.

Natteroderi med taktiske tekstudeladelser

Afstemningen, som altså ikke var en afstemning, var ikke det eneste ejendommelige ved resolution 3.

– Jeg tror, at det var omkring klokken et om natten, jeg så resolutionen første gang. Jeg sagde til de andre: Jeg tror, vi kan acceptere den. Men ved min anden gennemlæsning opdagede jeg, at der lå mere bag, fortæller Wolfgang Kleinwächter.

Han opdagede, at teksten konsekvent refererer til tekstpassager fra World Summit on the Information Society i Geneve 2003, hvor statslig internetkontrol har en fremtrædende plads. Hvorimod tekst fra World Summit on the Information Society i Tunis i 2005, hvori der lægges mere vægt på multistakeholder-modellen, ikke nævnes.

Internetkontrol via sikkerhed og spam

Det var dog ikke kun resolution 3, der gjorde et forlig mellem fronterne umulig. I selve traktatteksten nævnes cybersikkerhed og spam, hvilket også var et advarselstegn for de ikke-underskrivende lande. Ifølge Peter Hjørnager Pedersen kan spambekæmpelse blive brugt som undskyldning for, at regeringer kan læse folks e-mail, og cybersikkerhed kan fortolkes vidt.

– Sikkerhed kan meget hurtigt komme til at handle om sikkerhed mod de forkerte politiske budskaber, siger Peter Hjørnager Pedersen.

Når de delegerede til ITU's generalforsamling kommer til Busan i Sydkorea i 2014, vil der som i Dubai være mulighed for at se palmetræer vaje i vinden. Formentlig vil der også være drama i luften.

*I Sheikh Saeed Hall 1 i Dubai's Trade Centre Arena forsøgte verdens lande at blive enige om en ny telekommunikations-traktat, som skulle afløse den nuværende 25-årige traktat. Det mislykkedes.
(Foto: ITUPictures)*

Hvem kan bedst administrere internettet

ICANN bryster sig af en åben model, hvor alle interessenter kan komme til orde. Men er alle interessenter ligeværdige, og er det muligt at gennemskue beslutningsprocessen?

Af Dan Mygind
[prosabladet@prosa.dk]

ICANN fremhæves som et eksempel på en model, hvor alle internet-interessenter har mulighed for at komme til orde. Men hvordan ser virkeligheden ud for den kun 15 år gamle organisation, der blandt andet står for introduktionen af en række nye toplevel-domæner?

Nej til pengemændene?

ICANN blev stiftet i 1998 og følger multistakeholder-tankegangen med repræsentanter fra eksempelvis den teknisk orienterede internetorganisation Internet Engineering Task Force (IETF) og regeringer i Governmental Advisory Com-

mittee (GAC). Det er ICANN's bestyrelse, der i sidste ende træffer beslutningerne baseret på input fra de forskellige interessenter.

Danmarks repræsentant i GAC, Mette Schiøtz Sørensen fra Erhvervsstyrelsen, er overvejende tilfreds med muligheden for at komme til orde i ICANN via GAC. GAC er dog, som de andre organer, kun et rådgivende organ.

– Det fungerer rimeligt godt i de fleste tilfælde. Nogle gang bliver rådet ikke fulgt, hvilket er konsekvensen af multistakeholder-tilgangen. Vi lægger vægt på, at der er en ordentlig begrundelse – at der er gennemsigtighed i beslutningsprocessen, fortæller hun.

Professor Milton Mueller fra Syracuse University stiller dog spørgsmålstegn ved, om ICANN's bestyrelse i realiteten er så fri:

– Det er teknisk set rigtigt, at bestyrelsen kan vælge at se bort fra råd, men hvis folkene som giver rådene, er den amerikanske regering, som har indgået en kontrakt med ICANN, så kan det være svært. Der foregår en

masse lobby-arbejde, og der lægges pres på bestyrelsen fra forskellige sider, så du får en uforudsigelig og tilfældig forvaltning, mener Milton Mueller.

Er alle interessenter ligeværdige?

I teorien er alle interessenter ligeværdige i en multistakeholder-model, men i realiteten er der forskel på, hvor meget tid de forskellige interessenter har til at involvere sig i ICANN-arbejdet.

Som den danske GAC-repræsentant, Mette Schiøtz Sørensen, udtrykker det:

– Der er stor forskel på, hvor mange ressourcer hvert enkelt land har til at sætte sig ind i sagerne. Nogle lande har måske kun den ene uge, hvor man mødes, og der er meget information at sætte sig ind i. Det kan være vanskeligt at magte for små lande, hvorimod eksempelvis USA har dedikeret ressourcer til at følge ICANN og en hel afdeling til Internet Governance.

Hun peger også på stærke og indflydelsesrige interessenter som Verisign, der som registrar tjener penge på domænenavne.

LEGO-koncernens jurist og corporate counsel, Mette M. Andersen, har på vegne af LEGO-koncernen ansøgt om toplevel-domænet .lego, men ville helst have undværet de nye topdomæner. Som andre virksomheder med globalt stærke brands forsøger LEGO-koncernen at undgå misbrug af LEGO-varemærket. Set fra virksomhedens hovedkvarter i Billund åbner de nye toplevel-domæner flere misbrugsmuligheder for domæne-squattere, end de giver kommercielle muligheder for den danske legetøjs-gigant.

Ingen gavn af nye topdomæner

– Vi har svært ved at se, hvad folk skal bruge det til og mener ikke, at domain name space er så "crowded", som ICANN siger. Vores bekymring er, at vi har utroligt mange krænkelssager, hvor mange misbruger vores navn og registrerer et domæne, hvor LEGO-varemærket indgår. Vi bruger mange penge på at lukke dem ned, forklarer Mette M. Andersen, der forventer, at de nye toplevel-domæner vil føre til flere krænkelser af LEGO-brandet.

LEGO-koncernen var ikke med i diskussionerne og beslutningen om at indføre nye toplevel-domæner. Det var først, da LEGO-koncernens egne it-folk gjorde ledelsen opmærksom på de nye toplevel-domæner, at virksomheden blev involveret. Mette M. Andersen kom med i ICANN's Implementation Recommendation Team (IRT), som skulle se på, hvordan man beskytter varemærkeindehavere i forbindelse med, at de nye toplevel-domæner indføres.

– Jeg spurgte, om jeg kunne få lov til at være med, og det fik jeg lov til, siger hun.

ICANN's dokumentfabrik

Arbejdsgruppen udarbejdede et dokument med forslag til beskyttelse af varemærker, der efterfølgende blev bearbejdet af ICANN-ansatte, inden det blev præsenteret for bestyrelsen. Derefter blev de bearbejdede anbefalinger

LEGO-koncernens jurist Mette M. Andersens forslag om varemærke-beskyttelse i forbindelse med nye toplevel-domæner forsvandt i ICANN's arbejdsgange.

fra IRT-arbejdsgruppen behandlet i en ny arbejdsgruppe, the Special Trademarks Initiative Working Team (STI). STI barslede med et nyt dokument, hvor LEGO-koncernens forslag ikke længere var med som forslag om varemærke-beskyttelse:

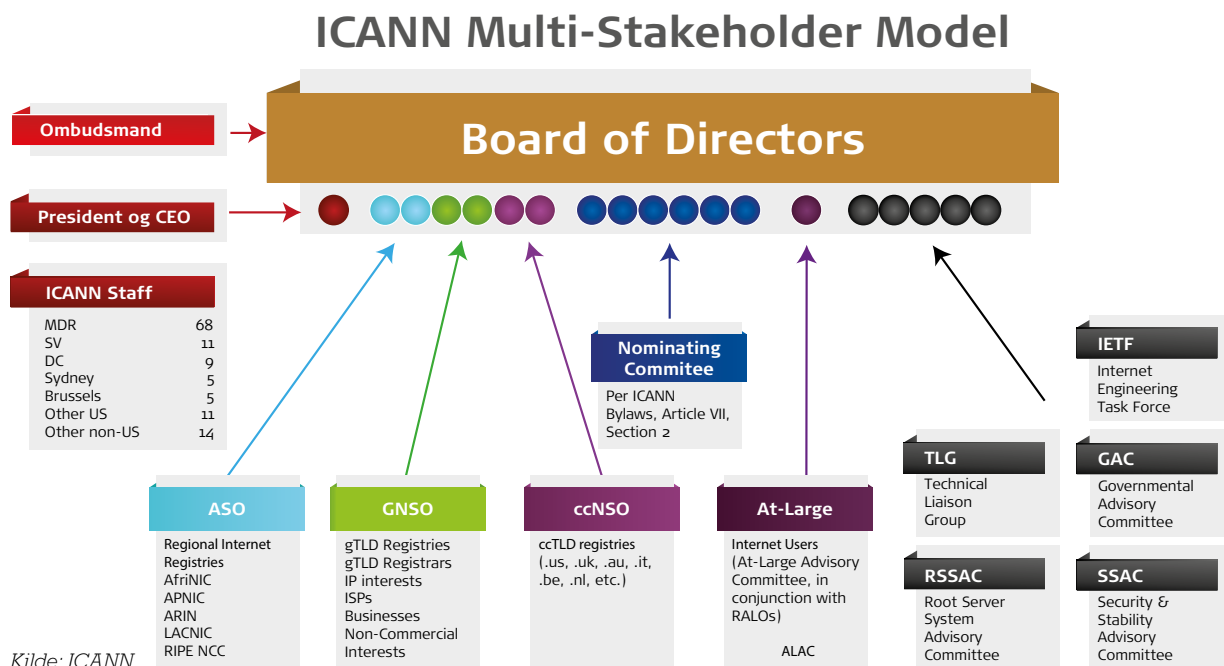
– Lego-koncernens ønsker var forsvundet i løbet af den process, siger hun.

Bliver kommentarer læst?

Mette M. Andersen erkender, at en multistakeholder-model som ICANN nødvendigvis må indebære kompromisser mellem de forskellige interessenter, men hun var alligevel overrasket over, hvor meget arbejdsgruppens oprindelige dokument blev forvandlet i den efterfølgende proces. Hun mener, at hensynet til registries og registrars i processen om de nye toplevel-domæner vejede tungere end til virksomheder som LEGO-koncernen.

Interessant nok blev STI-gruppen oprettet, fordi andre ICANN-medlemmer mente, at varemærkeindehavere havde for stor indflydelse på IRT-gruppen. Selvom LEGO-koncernen og andre interesserede havde mulighed for at kommentere STI-gruppens anbefalinger, lykkedes det ikke LEGO-koncernen at få indarbejdet sine ønsker, og Mette M. Andersen tvivler på, at kommentar-modellen er den rigtige vej til at få indflydelse.

Hun mener, at det er bedre at møde op til ICANN-møderne. >>

En del af ICANN's ansvar er at stå for Internet Assigned Numbers Authority (IANA), hvilket indebærer kontrol over internettets rod-servere og DNS-systemet. ICANN har fået ansvaret for IANA på baggrund af en kontrakt med det amerikanske handelsministerium. ICANN's seneste kontrakt med U.S. Department of Commerces National Telecommunications and Information Administration (NTIA) gælder fra 1. oktober 2012 og løber tre år med to optioner på to års forlængelse.

ICANN's bestyrelse vælges af en række forskellige interessegrupper, som vist ovenfor. De fem repræsentanter yderst til højre (grå og sort) har ikke nogen stemmeret i bestyrelsen. Nominating Committee udvælger otte bestyrelsesmedlemmer, alle med stemmeret.

Nominating Committee består i sig selv af 22 medlemmer, hvoraf de 16 har stemmeret.

Ud af de 16 vælges fem af internetbrugere ("At Large"), syv af Generic Names Supporting Organization (GNSO), og de resterende fire vælges af Address Supporting Organisation (ASO), Country Code Names Supporting Organization (ccNSO), Internet Engineering Task Force (IETF) og Technical Liaison Group (TLG).

Blandt de seks medlemmer uden stemmeret i Nominating Committee er en repræsentant fra Governmental Advisory Committee (GAC).

– Det er det indtryk, jeg har. Jeg er ikke sikker på, at de læser alle kommentarerne. Det er dem, som stiller sig op til ICANN-møderne, der bliver hørt, og det er en fordel, hvis man kender folk – jeg kan se, at de er på fornavn med en hel masse af dem. Det er folk, der har været involveret i ICANN 10 år eller mere. Så er vi tilbage ved, at det er registries, som bliver hørt, siger Mette M. Andersen.

Vejlen til større indflydelse kunne gå via deltagelse i ICANN-møderne, men det er noget, som koster tid og penge. ICANN holder tre møder årligt, der hver varer en uges tid og som regel holdes i forskellige verdensdele.

De vigtige, men dyre møder

– Principielt burde vi deltage i de møder, da det tilsyneladende er den eneste måde at blive hørt på, men det er svært at hive 10 dage ud af kalenderen (pr. møde, inklusiv rejsetid, red.) samt ofre alle de penge, det koster at rejse frem og tilbage, plus hotelophold, siger Mette M. Andersen.

Lige siden ICANN blev stiftet, har der været megen diskussion om graden af transparens i ICANN's arbejde. Der er sket store forbedringer, og der er i dag gode muligheder for at kommentere diverse ICANN-dokumenter. LEGO-koncernens oplevelse handler heller ikke så meget om transparens, men mere om, hvad Mette M. Andersen betegner som en "uoverskuelig beslutningsproces." Det er noget, som Milton Mueller kan genkende.

– Der er masser af transparens i ICANN, men der er ingen regler for, hvordan ICANN's bestyrelse træffer beslutninger. Du kan have regler, der siger, at ethvert møde med lobbyister skal dokumenteres, men der er mere behov for regler om, hvordan beslutninger træffes, mener Milton Mueller, der dog overordnet set betragter ICANN's multistakeholder-model som en fornuftig model i forhold til eksempelvis regeringskontrollerede fora som ITU.

– ICANN er en god model, men vi skal være opmærksomme på, at den ikke bliver misbrugt.

FÅ DEN ULTIMATIVE PERFORMANCE I DIT DATACENTER MED WINDOWS SERVER 2012.

Få cloud-fordele og overlegen performance i dit datacenter med Windows Server 2012. Den eneste server, der er bygget på cloud-teknologi. For eksempel kan du virtualisere selv de største workloads med op til 64 virtuelle processorer pr. VM og op til 4 TB hukommelse pr. host.

It-netværker ved et tilfælde

Tilfældigheder, troen på, at det nok skal gå, spontanitet og sjov har hjulpet Anette Nørgaard til en mangefacetteret karriere i et fag, hun oprindeligt hadede.

Af Dan Mygind
[prosabladet@prosa.dk]
Foto: Lars Bertelsen

Havde livets tilfældigheder haft et lidt andet udfald, ville Anette Nørgaard have arbejdet et års tid med EDB – som it hed dengang – efter at have færdiggjort "en utroligt kedelig" edb-assistent-uddannelse og tjent nok penge til at starte sin egentlige drømmekarriere som kosmetolog.

Men noget gik heldigvis galt.

Kosmetologdrømme og nørder

Hun var au-pair i Frankrig, da hun besluttede sig for at tage edb-assistent-uddannelsen, for som hun siger: Statistikkerne viste, at det var nemt at få job inden for edb. Hun kæmpede sig derfor igennem uddannelsen i selskab med medstuderende, som hun beskriver som "små, meget stille folk, der var meget seriøse og ligblege; nærmest grå-i-grå."

Hun fik job hos Nordjyllandsværket ved Limfjordens nordlige bred, hvilket betød, at konsulenter og leverandører sjældent kom forbi. Derfor blev hun lidt af en altnu-ig-it-kvinde, der rendte rundt med en skruetrækker, trækabler, indkøbte pc'er, udviklede og tog sig af driften af en HP-mainframe. Tilfældet ville også, at Anette Nørgaard var velsignet med en, med hendes ord, "fantastisk chef, som forstod at give ansvar", hvilket fik den 18-årige kvinde til at

vokse med opgaven og opdage, at it var andet end de ørkesløse teoretiske øvelser fra edb-assistent-uddannelsen.

Den passionerede netværker

Hun var fem år hos Nordjyllandsværket, hvor hun blandt stod for at skifte fra mainframe-systemet til XAL, og da GlaxoSmithKline tilfældigvis også skulle skifte fra et mainframe-system til XAL, blev Anette Nørgaard hyret til det. Her var hun i syv år, hvorefter hun kom til Novo for en meget kort periode.

Selvom Anette Nørgaard betegner Novo som en "fantastisk virksomhed med superfaciliteter for medarbejderne", passede arbejdsopgaverne ikke til hendes temperament.

– Det var slet ikke mig. Jeg var vant til at have tusinde bolde i luften, og pludselig skulle jeg stå for én ting, siger hun.

Og efter to måneder startede hun hos Oracle, hvor hendes interesse for at opbygge communities og partnerskaber fik lov til at udfolde sig. Hun var med til at opbygge partner-netværket COAX for virksomheder, der arbejdede med Concorde-, Oracle- og Axapta-systemer.

– Det syntes vi selv, var et meget kreativt navn, griner Anette Nørgaard.

Hjælper iværksættere

I dag arbejder hun hos Microsoft som Next Generation Audience Marketing Manager. Den lange og lettere >>

**Anette
Nørgaard
drømte
egentligt
om at blive
kosmetolog,
men it og
iværksættere
blev hendes
karriere**

Månedens tegneserie (<http://xkod.com/932/>) er udvalgt af Anette Nørgaard

>> Fortsat fra side 31

corporate-bureaukratisk lyden- de titel dækker over, at hun har ansvaret for at bringe budskabet om Microsofts produkter ud til entreprenører, iværksættere og studerende. Det handler selvfølgelig om, at Anette Nørgaard skal få næste generation af it-brugere og -udviklere til at anvende Microsofts produkter, men Anettes engagement for iværksættere rækker længere end at sikre en god bundlinje for softwaregiganten.

– Hvis en iværksætter mangler hjælp med salg, kender jeg måske en, der kan hjælpe. Jeg prøver virkelig at netværke med alle, der hjælper iværksættere i Danmark. Sammen kan vi løfte det til noget større, siger hun

Netværket udbygges blandt andet ved, at hun involverer sig i forskellige brugergrupper.

– Det er den bedste måde at komme ind i tingene på og finde ud af, hvad der rører sig derude, siger Anette Nørgaard.

Hun etablerede eksempelvis en Wordperfect-brugergruppe, da hun arbejdede på Nordjyllandsværket og er præsident for SQL Server User Group Denmark, som hun etablerede i 2001.

Miracle-tiden

På det tidspunkt var hun hos Miracle A/S, og det er her, hendes passion for iværksætteri stammer fra. Hun var med til at starte Miracle i år 2000, og igen var det tilfældighederne, der spillede ind. Oracle havde på verdensplan besluttet at nedlægge afdelingen, hvor Anette Nørgaard især arbejdede med partner-netværk. Afdelingen havde blandt andet specialiseret sig i performance-optimering af databaser og generel nødhjælp til firmaer med ondt i databaserne. Lukningen af afdelingen skabte et hul i markedet, og lederen af afdelingen, Mogens Nørgaard, dannede derfor sammen med en del af Oracle-medarbejderne Miracle A/S i sin garage.

– Det var megasjovt, og vi var entusiastiske allesammen. Vi gik der og istandsatte garagen, som vi skulle arbejde i, mindes Anette Nørgaard.

På det tidspunkt havde hun to små børn, men hun var ikke nervøs for, om den nystartede virksomhed ville overleve.

– Jeg har altid været meget impulsiv. Hvis jeg har følt, at noget er rigtigt, så har jeg gjort det uden rigtigt at tænke over konsekvenserne, siger hun.

Et sundt arbejdsliv

Opstartsvirksomheden Miracle A/S havde fremgang stort set fra dag ét og har i dag over 100 ansatte. Anette blev gift med Mogens Nørgaard, og sammen fik de drengen Victor, der i dag er syv år. Da de blev skilt, valgte Anette at forfølge iværksætterdrømmen med to forskellige projekter.

Ideen med Company42 var at etablere kontorfællesskaber for mindre og større virksomheder, hvor forretnings-services som sekretærhjælp, bogholderi og catering blev kombineret med praktiske foranstaltninger som vaskeri, børnepasning og lektiehjælp. Men paradoksalt nok betød hendes eget liv som alenemor med tre børn, at hun for første gang ikke bare kastede sig ud i det, og projektet blev droppet.

Capernow Project var en god forretningside inden for mobile løsninger, men gnisten manglede, og også dette projekt blev lagt på is.

– Jeg startede noget, som jeg ikke havde hjertet med i, forklarer hun.

Og det er her, at Anette Nørgaard giver svaret på, hvad der er vigtigt for et sundt arbejdsliv:

– Det er megavigtigt, at passionen er med i arbejdet. Hvis man oplever, at det er arbejde hele tiden, så bliver det uoverskueligt. Men hvis man gør det til en del af sit liv, fordi man har det sjovt, så gør det en forskel.

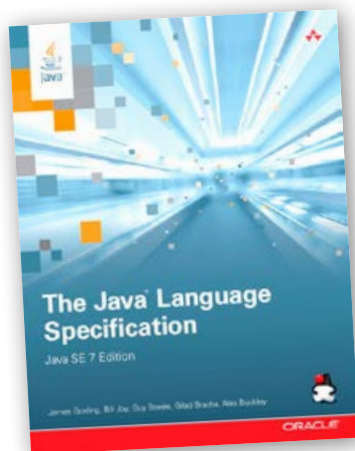
Derfor trives hun så godt hos Microsoft.

– Det er en fantastisk rolle at få lov til at hjælpe iværksættere på vej til at få succes, siger hun.

Bøger med rabat

til PROSA-medlemmer

The Java Language Specification, Java SE 7 Edition

James Gosling, Bill Joy, Guy Steele, Gilad Bracha, Alex Buckley

ISBN: 9780133260229

Written by the inventors of the technology, *The Java® Language Specification, Java SE 7 Edition*, is the definitive technical reference for the Java programming language. The book provides complete, accurate, and detailed coverage of the Java programming language. It fully describes the new features added in Java SE 7, including the try-with-resources statement, multi-catch, precise rethrow, "diamond" syntax, strings-in-switch, and binary literals. The book also includes many explanatory notes, and carefully distinguishes the formal rules of the language from the practical behavior of compilers.

Vejl. pris 474,-

Du sparer 25%

TILBUD 356,-

Designing Games: A Guide to Engineering Experiences

Tynan Sylvester

ISBN 9781449337933

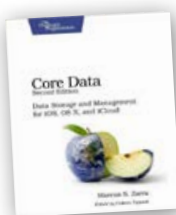
How do you design a video game that people love to play? In this practical guide, game designer Tynan Sylvester shows you how to create emotionally charged experiences through the right combination of game mechanics, fictional wrapping, and story. You'll learn design principles and practices used by top studios, backed by examples from today's most popular games. This book also takes you through the day-to-day process necessary to keep your project on track: when to build and when to test, how to work with a team, and how to avoid creative dead ends.

Vejl. pris 279,- Du sparer 25% TILBUD 209,-

Core Data: Data Storage and Management for iOS, OS X, and iCloud

Marcus S. Zarra

ISBN 9781937785086

Core Data is intricate, powerful, necessary - and this book is your guide to harnessing its power. Core Data is Apple's recommended way to persist data: it's easy to use, built-in, and integrated with iCloud. You'll learn fundamental Core Data principles such as thread and memory management, and you'll discover how to use Core Data in your iPhone, iPad, and OS X

projects by using NSPredicate to filter data and adding iCloud to your applications.

Vejl. pris 310,- Du sparer 25% TILBUD 233,-

Programming PHP

Kevin Tatroe, Peter MacIntyre, Rasmus Lerdorf

ISBN 9781449392772

When it comes to creating websites, the PHP scripting language is red-hot - more popular than Microsoft's ASP.NET technology. This updated edition covers everything you need to know for creating effective web applications with PHP. Written by two PHP experts, *Programming PHP* takes you through language syntax and programming techniques, using numerous examples to illustrate both correct usage and common idioms. With style tips and practical programming advice, this comprehensive guide will help you become an excellent PHP programmer.

Vejl. pris 377,- Du sparer 25% TILBUD 283,-

Beginning SharePoint 2013 Development

Steve Fox, Chris Johnson, Donovan Follette

ISBN 9781118495841

A complete revision to a popular SharePoint developer's resource. Fully updated for SharePoint 2013, this book is an ideal starting place for SharePoint development. Covering all the major topics that a new developer needs to know in order to get started, this resource contains 100 percent new content and addresses the major overhaul to the SharePoint 2013 platform. The team of authors, led by Microsoft's Steve Fox, presents you with a detailed overview that helps you establish a starting point for development. They then walk you through ways to advance your knowledge so that you leverage the new SharePoint 2013 features to build custom solutions.

Vejl. pris 364,- Du sparer 25% TILBUD 273,-

FACTUM BOOKS

Få 20% rabat hos FACTUM BOOKS
- følg linket til FACTUM BOOKS viaprosa.dk
og få rabat på bøgerne.

Halmstedgade 6 · 8200 Aarhus N · Tel. 86 10 03 38 · info@factumbooks.dk · www.factumbooks.dk

skubbet ud af a-kassen

De første 45 PROSA-medlemmer er nu faldet helt ud af dagpengesystemet. Hvad der bliver af dem, ved a-kassen ikke.

Af Stine Nysten
[sny@prosa.dk]

Feriedagpenge kan ikke udsætte overgangen til kontanthjælpen. Den besked har Min A-kasse måttet give flere af de medlemmer, der stod lige over for at falde ud af dagpengesystemet og dermed også ud af a-kassen.

Flere troede nemlig, at de ved at bede om at få udbetalt de feriedagpenge, som de har optjent retten til i løbet af deres dagpengeperiode, i en periode kunne sikre sig en højere indkomst – nemlig dagpengesatsen – frem for den noget lavere kontanthjælp, som man risikerer at ende på, når man ryger ud af dagpengesystemet.

– Men feriedagpengene er hængt op på dagpengesystemet. Det vil sige, at du skal være dagpengeberettiget for at få feriedagpengene, siger regionsleder i Min A-kasse Anne Grethe Hansen.

Andre troede, at de kunne bruge feriedagpengene til at

forlænge deres dagpengeperiode, men det er kun feriepenge optjent hos en arbejdsgiver, der kan det.

– Det er vigtigt, at du ved, at dine feriedagpenge ikke har nogen værdi, når døren smækker bag dig. Når du ryger ud af systemet, mister du dem, siger Anne Grethe Hansen.

Ude af statistikkerne

Og døren er smækket bag mange medlemmer, efter at konsekvenserne af den meget omtalte dagpengereform for alvor begynder at vise sig.

– Nu melder virkeligheden sig, siger Anne Grethe Hansen og henviser til tørre tal.

”Desværre er vores generelle indtryk, at mange af vores udfaldstruede medlemmer har givet op”

De viser nemlig, at 45 langtidsledige PROSA-medlemmer i løbet af årets to første måneder har mistet deres dagpenget.

– Når de gør det, er de puf væk. Ude af alle statistikker. Vi ved ikke, hvad der er sket med dem, og vi kan heller ikke finde ud af det, siger hun.

Samtlige udfaldstruede har modtaget breve både fra a-kassen og fra PROSA, der har oplyst om de muligheder, som diverse akutupakker indeholder. Men om eksempelvis retten til akut-uddannelse, hvor man imens får en dagpengelignende indkomst, bliver brugt, ved a-kassen simpelthen ikke.

– Desværre er vores generelle indtryk, at mange af vores medlemmer har givet op. Der har ikke været mere kampgejst tilbage, siger Anne Grethe Hansen.

Når man står uden job og uden dagpenge, er der kun kontanthjælpen tilbage. Og da de faldne medlemmers indkomst derfor er væsentligt forringet, har PROSA vedtaget at sætte kontingentet for den gruppe ned til 50 kroner om måneden. På den måde kan de fortsat holde kontakten til deres fag. Normalt betaler ledige 127 kroner for at være medlem af PROSA.

LUS-projekt

Med de strammede dagpengeregler er det om muligt blevet endnu vigtigere at få noget konstruktivt ud af den tid, man er i dagpengesystemet. Der har været mange historier fremme om elendige aktiveringsforløb, hvor folk er blevet sat til meget lidt relevante og jobskabende aktiviteter.

Derfor har Min A-kasse i samarbejde med PROSAs karrierenetværk sat gang i initiativet LUS – Ledige Uddeler Smileys. På www.ledigeuddelersmileys.dk kan de ledige

give deres mening til kende om deres specifikke aktiveringsforløb. Håbet er, at det kan blive en slags vejviser i den jungle af aktører, der er på markedet, og et værktøj til et mere konstruktivt aktiveringsforløb for den enkelte ledige. Kort sagt en hurtig oversigt over kundetilfredsheden hos den enkelte aktør.

– En sådan kampagne kan være med til, at jobcentret får øjnene op for, hvad der er god aktivering, og hvad der ikke er, siger Anne Grethe Hansen.

Er du dimittend?

Husk at kontakte Min A-kasse, når du bliver dimittend. – Hvad enten du allerede er medlem af a-kassen eller melder dig ind, når du er færdig med studiet, er det vigtigt, at vi får rettet din status, så den er korrekt, siger regionsleder i Min A-kasse Anne Grethe Hansen.

Hvad er du værd?

Hvis du skal have den bedst mulige løn, skal du kende din pris.

Tjek dit lønniveau med PROSAs lønberegner og lønstatistik på www.prosa.dk/loen

Kontakt PROSA, hvis du vil have råd om strategi til din lønforhandling.

PROSA

– brug dit medlemsskab

Sådan får du mere i **LØN**

Løn og arbejdsvilkår er altid til forhandling. Det gælder om at være velforberejdet og spille spillet med is i maven. Kom til et inspirerende minikursus og få tips og tricks til at få mere ud af individuel lønforhandling. Du får styr på planlægning, strategi og teknik samt gode råd, der vil kunne mærkes i lønningsposen. Kom til en informativ og underholdende aften med teori og øvelser.

OPLÆGSHOLDER

PROSAs jurist Jesper Borre, som har flere års erfaring med rådgivning i lønforhandling og ansættelsesvilkår.

KØBENHAVN

DATO: Onsdag den 3. april kl. 17.00-20.00

STED: PROSA København, Vester Farimagsgade 37A
1606 København V

PRIS: Gratis og kun for medlemmer af PROSA

ARRANGØR: PROSA/ØST

TILMELDING: prosa.dk/kursus

Byvandring:

Ludere og lommetyve

København har gennem århundreder været hjemsted for kriminelle og andre folk, som har levet livet på tilværelsens skyggeside. Hvor var det, man brændte hekse og af hvilke grunde? Er det sandt, at prostitution er kvindens ældste erhverv, og hvorfor var der en lov om, at lystne kvinder ikke måtte krydse Amalienborg Slotsplads? Hvorfor kom tugthuset før fængslet? Kom og bliv klogere på ludere og lommetyve på en historisk byvandring i det lyssky København.

OPLÆGSHOLDER

Kristian Iversen er historiker og gymnasielærer og har tidligere været ansat som byrundviser på Københavns Bymuseum.

KØBENHAVN

DATO: Torsdag den 11. april kl. 17.00-20.30

STED: Foran indgangen til Vor Frue Kirke

ARRANGØR: PROSA/ØST

TILMELDING: prosa.dk/kursus

PROSA/Aalborg

TENDENSER I IT-SIKKERHED

Denne aften gennemgås aktuelle sikkerhedshændelser og tendenser koblet med en aktuell demonstration. Foredraget er beregnet på at give en opdatering på hændelser og tendenser for dermed at give deltagerne et antal fokusområder, hvor vi mener, man bør sætte ind. Ved deltagelse denne aften vil du være velforberejdet til at tage aktiv del i sikring af netværk og organisationer med basis i de fokus anbefalinger, som aftenen afsluttes med.

OPLÆGSHOLDER

Henrik Lund Kramshøj er en erfaren sikkerhedskonsulent inden for enterprise-miljøer, Unix og Open Source med mere end 15 års praktisk arbejde med operativsystemer, it-sikkerhed, Mac OS X, OpenBSD og Linux.

KØBENHAVN

DATO: Onsdag den 10. april kl. 17.00-20.00

STED: Aalborg Universitet, Cassiopeia
Selma Lagerlöfs Vej 300
9220 Aalborg Ø

TILMELDING: prosa.dk/kursus

Kommunikation i det **VIRTUELLE TEAM**

Flere og flere arbejder tæt sammen med personer, som befinder sig tusinder af kilometer væk. Minikurset fokuserer på kunsten at kommunikere og samarbejde trods distance mellem dig og dem, du samarbejder med. At arbejde i en global kontekst og samarbejde med kolleger, der er placeret geografisk og tidsmæssigt væk fra dig kan være en udfordring. På minikurset får du fif og værktøjer til succesfuldt virtuelt samarbejde, så du kan medvirke til at sikre rammerne for et godt samarbejds-klima og resultater.

UDBYTTE:

- Redskaber til samarbejde med nærvær trods distance
- Viden om, hvordan du sikrer videndeling, spredning af best practice og samarbejde på tværs af teamet
- Styrket evne til at sikre klar kommunikation
- Bevidsthed om valg af kommunikationskanaler og virtuelle værktøjer til distanceledelse

OPLÆGSHOLDER

Peder Juul Pedersen er partner i konsulenthuset PS4 og har mange års erfaring fra job som både konsulent og direktør.

KØBENHAVN

DATO: Tirsdag den 30. april kl. 17.00-21.00

STED: PROSA København, Vester Farimagsgade 37A, 1606 København V

TILMELDING: prosa.dk/kursus

Sådan får du succes på dine websites

Gode websites skal engagere brugerne, byde på relevant indhold og virke på mobil, tablet mv. Det er en stor udfordring at udvikle digitale løsninger, som lever op til brugernes flygtige opmærksomhed og forretningens krav om bundlinjerestultater. Tiden er igen til at rette fokus på mennesket efter en tid, hvor teknologi, selvbetjening og effektive flows har hersket.

Du vil blive sat ind i emotionelt design, responsivt design og content strategi med en masse best practice eksempler, konkrete how-to råd og øvelser.

FÅ SVAR PÅ:

- Hvordan engagerer du dine brugere?
- Hvordan sikrer du, at dine websites fungerer på alle platforme?
- Hvordan arbejder du strategisk med dit indhold?

OPLÆGSHOLDER

Nicolai Hauge Knudsen er seniorrådgiver og specialist i user experience hos kommunikationsvirksomheden Bysted, hvor han arbejder med informationsarkitektur (IA), interaktionsdesign (ID) og brugeroplevelse (UX).

KØBENHAVN

DATO: Torsdag den 25. april kl. 17.00-20.00

STED: PROSA København, Vester Farimagsgade 37A, 1606 København V

ARRANGØR: PROSA/ØST

TILMELDING: prosa.dk/kursus

PROSA/Aarhus

BESØG HOS OPEN SPACE AARHUS

Kom og få et spændende indblik i en af regionens førende værksteder for teknik- og it-interesserede.

Til dette arrangement rykker vi ud af huset og besøger hackerspacet Open Space Aarhus. Ud over at få en rundvisning af Flemming Frandsen, får du en introduktion til, hvordan man arbejder med embedded systemer, og hvilke ting det kan bruges til. Vi har ikke helt aftalt, hvad der skal gennemgås, men vi kommer nok til at snuse til en hjemmelavet laser-cutter, en CNC-fræser bygget af træplader og gevindstænger. Måske der også er en 3D-printer, vi kan kigge på, når vi kommer - hvem ved? Læs mere om Open Space Aarhus på www.osaa.dk

DATO: Tirsdag den 16. april kl. 17.00-20.00

STED: Bryggervej 30, 8240 Aarhus N

TILMELDING: prosa.dk/kursus

GIMBAL – CREATING CONTEXT-AWARE MOBILE APPLICATIONS

Qualcomm Gimbal is a context awareness platform for Android and iOS enabling mobile developers to add context sensitive functionality to their applications. Basically, with Gimbal, an application will be able to push rich media notifications to a device based on user's preferences, habits, location and time. Gimbal operates with several concepts: Places are locations on the world map defined by latitude and longitude, Geofences are digital boundaries created around Places, Interest Sensing, Image Recognition (IR) and Communication. Oplægsholder er Kenneth Pedersen, Software Pilot hos Trifork.

DATO: Tirsdag den 14. maj kl. 17.00-21.00

STED: PROSA Aarhus, Møllegade 9-13, 8000 Aarhus

TILMELDING: prosa.dk/kursus

ADVARSELSSAMTALEN

Hvordan forholder du dig til en mundtlig påtale, en skriftlig advarsel eller en tjenstlig samtale om din indsats? Hvilke regler gælder, og hvordan skal du forholde dig? Hvordan tackler du en fraværssamtale under sygdom – og hvilke krav kan arbejdsgiveren stille til dig under sygdom? På dette aftenkursus ser vi på de ansættelsesretlige regler for de sanktioner, der ligger forud for en eventuel afskedigelse eller bortvisning.

Der vil være rollespil, som kan illustrere den lidt tørre jura.

DATO: Torsdag den 23. maj kl. 17.00-20.30

STED: PROSA Aarhus, Møllegade 9-13, 8000 Aarhus

TILMELDING: prosa.dk/kursus

LÆR SCRUM MED LEGO

Tre timers Tour de Force gennem principperne og teknikkerne i Scrum. Scrum med LEGO er et spil, hvor I deltager i en rigtig udviklingsproces – bare med LEGO-klodser. Lær alle de grundlæggende elementer i Scrum: Planlægning, estimering, daglige møder, retrospektiver og ikke mindst team-samarbejde, på en måde, der på samme tid er sjov, engagerende og realistisk.

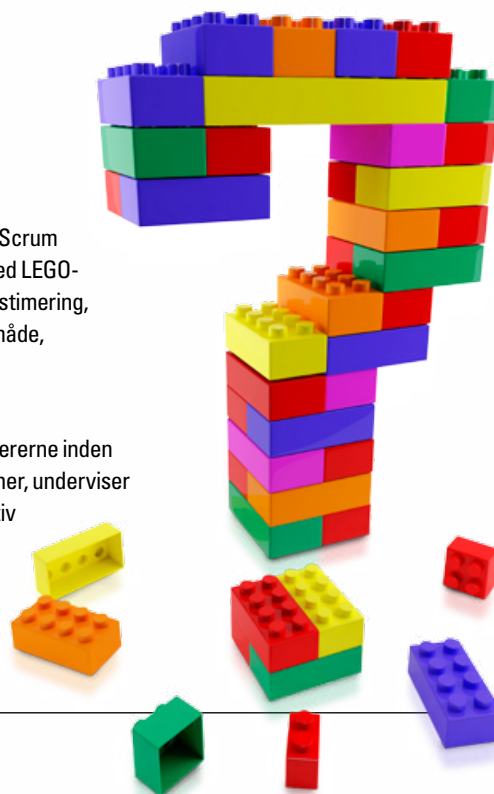
OPLÆGSHOLDER

Bent Jensen er partner i konsulenthuset BestBrains. Bent er en af pionererne inden for anvendelsen af agil og lean softwareudvikling i Danmark. Han coacher, underviser og inspirerer virksomheder og team omkring proces, ledelse og innovativ produktudvikling.

DATO: Mandag den 27. maj kl. 17.30-21.00

STED: PROSA Aarhus, Møllegade 9-13, 8000 Aarhus

TILMELDING: prosa.dk/kursus

Hvordan forretningsorienterer man it-organisationen?

– illustreret ved case fra HMN Naturgas I/S

Historisk set har forretnings siden hos HMN Naturgas I/S ønsket, at it skulle slankes. It skulle principielt kun sørge for, at maskinrummet kørte, og alt andet blev outsourcet. Nye tiltag inden for it kørte i stort omfang via projektporteføljestyling i forretningsenhederne. Eksempelvis havde man ikke haft it involveret i ERP-systemets udvikling gennem mange år. Da It-chef Dorthe Krøyer tiltrådte stillingen, udarbejdede hun en analyse, der påpegede en række udfordringer. De største var:

- Mangel på kommunikation mellem it og forretningen
- Manglende oplevelse af værdi i it's leverancer
- Manglende fælles planlægning og prioritering af nye initiativer
- Manglende evner og færdigheder til at skabe tættere bånd forretning og it imellem

Hør om det forløb, som 4Change sammen med HMN Naturgas I/S gennemførte for at løse ovennævnte udfordringer.

OPLÆGSHOLDER

Susanne Frandsen, partner og konsulent i 4Change, har 14 års erfaring fra it-branchen fra både mellemstore og store virksomheder inden for såvel det private som det offentlige. Susanne har en uddannelsesmæssig baggrund som Cand.merc. i Strategi og Ledelse samt erhvervspsykologi.

KØBENHAVN

DATO: Torsdag den 23. maj kl. 17.30-19.30

STED: PROSA København
Vester Farimagsgade 37A
1606 København V

TILMELDING: prosa.dk/kursus

PROSA

Forbundet af It-professionelle • Association of IT Professionals • prosa.dk

Formand, næstformand, forbundssekretærer og lokalafdelinger

Henvendelse omkring hastesager kan uden for PROSAs åbningstider ske direkte til de fagligt valgte på nedenstående telefonnumre og e-mailadresser:

Niels Bertelsen
Formand

Direkte: 33 36 47 67
Mobil: 40 11 41 23
E-mail: nib@prosa.dk

Hanne Lykke Jespersen
Næstformand

Direkte: 87 30 14 05
Mobil: 28 88 12 47
E-mail: hj@prosa.dk

Mikkel Nonboe
Forbundssekretær

Direkte: 33 36 41 47
Mobil: 42 31 82 89
E-mail: mno@prosa.dk

Erik Swiatek
Forbundssekretær

Direkte: 33 36 41 23
Mobil: 27 60 11 75
E-mail: ers@prosa.dk

Carsten Larsen
Forbundssekretær

Direkte: 33 36 41 98
Mobil: 29 62 02 95
E-mail: cla@prosa.dk

PROSA/CSC

Vester Farimagsgade 37A
1606 Kbh. V
Tlf.: 33 36 41 41

PROSA/SAS

Formand: Annette Hansen
Engvej 165, 2300 Kbh. S
Tlf.: 29 23 41 14

PROSA/OFFENTLIG

Vester Farimagsgade 37A
1606 Kbh. V
Tlf.: 33 36 41 41

PROSA/STUD

Overgade 54
5000 Odense C
Tlf.: 33 36 41 41

PROSA/VEST

Møllegade 9-13
8000 Aarhus C
Tlf.: 33 36 41 41

PROSA/ØST

Vester Farimagsgade 37A
1606 Kbh. V
Tlf.: 33 36 41 41

København – Forbund og Min A-kasse

Vester Farimagsgade 37A, 1606 Kbh. V

Kontortid: kl. 9-15
mandag dog kl. 10-15

Tlf.: 33 36 41 41
Fax: 33 91 90 44

Aarhus

Møllegade 9-13
8000 Aarhus C

Kontortid: kl. 10-15

Odense

Overgade 54
5000 Odense C

Kontortid: kl. 10-15

E-mail:

medlemsreg@minakasse.dk
prosa@minakasse.dk
formand@prosa.dk
faglig@prosa.dk
prosa@prosa.dk

Læs mere: superusers.dk/mobile-platforme.htm

Bliv **specialist** inden for mobile enheder: Kurser i programmering og management

Datoer for nedenstående kurser kan ses på side 5

iOS Programming Specialist

Du bliver i stand til at designe/implementere iOS apps med udviklingsmiljøet Xcode og Obj-C, datahåndtering (filer, databaser, netværk/web-services), avancerede brugergrænseflader samt tilgang til al hardware/sensorer i enheden.

Pris: Kr. 49.800 (34% kursusrabat)

5 kurser: AP-901, SU-208, AP-902, AP-904 og AP-905

Inkl. Mac Mini, iPad Mini og iPhone 5

iOS Management Specialist

Du bliver i stand til at supportere og styre et stort antal iPhones/iPads. Der fokuseres på at forstå konfiguration, fejlfinding samt brug af værktøjer til ekstern/central styring (iTunes, IPCU, Apple Configurator og Profile Manager).

Kr. 17.500 (20% kursusrabat)

2 kurser: AP-920 og AP-921

Inkl. Mac Mini og iPad Mini

Android Programming Specialist

Du bliver i stand til at designe/implementere Android apps med udviklingsmiljøet Eclipse, datahåndtering (filer, databaser, netværk/web-services), avancerede brugergrænseflader samt tilgang til al hardware/sensorer i enheden.

Kr. 29.800 (31% kursusrabat)

4 kurser: LX-901, LX-902, LX-904 og LX-905

Inkl. Nexus S7

Android Management Specialist

Du bliver i stand til at supportere og styre et stort antal Android-enheder. Der fokuseres på at forstå konfiguration, fejlfinding samt brug af værktøjer til central styring (EAS og andre muligheder).

Kr. 13.400 (20% kursusrabat)

2 kurser: LX-920 og LX-921

Inkl. Nexus S7

Windows Phone Programming Specialist

Du bliver i stand til at designe /implementere Windows Phone 8 apps med udviklingsmiljøet Visual Studio 2012 til WP8, datahåndtering (filer, databaser, netværk/web-services), avancerede brugergrænseflader samt tilgang til al hardware/sensorer i enheden.

Kr. 36.800 (30% kursusrabat)

5 kurser: MS-901, MS-902, MS-904, MS-905 og MS-907

Inkl. Windows Phone 8 samt certificering (1 test)

Windows Phone Management Specialist

Du bliver i stand til at supportere og styre et stort antal Windows Phone 8 enheder. Der fokuseres på at forstå konfiguration, fejlfinding samt brug af værktøjer til central styring (Exchange, Windows Intune og andre muligheder).

Kr. 13.400 (20% kursusrabat)

2 kurser: MS-920 og MS-921

Inkl. Windows Phone 8

Web App Programming Specialist

Du bliver i stand til at designe/implementere Web apps med forskellige udviklingsmiljøer, datahåndtering (filer, databaser, netværk/web-services), avancerede brugergrænseflader og tilgang til al hardware/sensorer i enheden.

Kr. 29.800 (31% kursusrabat)

4 kurser: SU-901, SU-902, SU-904 og SU-905

Inkl. iPad Mini el. Nexus S7 el. Windows Phone 8

Web App Management Specialist

Du bliver i stand til at supportere og styre et stort antal Web App enheder. Der fokuseres på at forstå konfiguration, fejlfinding samt brug af værktøjer til central styring (EAS og andre muligheder).

Kr. 8.900 (14% kursusrabat)

2 kurser: SU-920 og SU-921

Inkl. iPad Mini el. Nexus S7 el. Windows Phone 8

Tilmeld dig via telefon **48 28 07 06** eller mail **super@superusers.dk**

Karlebogaard: Karlebovej 91 • 3400 Hillerød & Kampehøjgaard: Krajbjergvej 3, Vorre • 8541 Skødstrup
Tlf.: 48 28 07 06 • Mail: super@superusers.dk • Web: www.superusers.dk

